

DZIŚ SPECJALNY PORADNIK PO STRONIE SENIORA

KWOTA, KTÓREJ NIE MOŻNA ZAJAĆ ILE KOMORNIK MOŻE ZABRAĆ SENIOROWI Z EMERYTURY?

Nr ISSN 0137-9178

Nr indeksu 348-570

www.gs24.pl

Nr 246 (6004) | Nakład: 4.170 | Cena 5,00 zł (w tym 8% VAT)

GŁOS DZIENNIK POMORZA SZCZECIŃSKI

79
lat

ROZMOWA

Kestutis Budrys, litewski minister spraw zagranicznych: Nie chcemy w Europie tworzyć wojskowej alternatywy dla NATO

ŚWIAT

Francuzi protestują przeciw wyższym kosztom życia. Będą kolejne demonstracje

Czwartek, 22.10.2026

Relaks

Krzyżówki
do kawy.
Nowości
w programie TV

Chrzest promu

Nowy morski
kolos zacumuje
przy Wałach
Chrobrego

Nowy polski prom „Bursztyn Unity” przypłylnie do Szczecina w pierwszej połowie listopada. Tu będzie jego chrzest
– Str. 3

Polityka

„Czerwona kartka
za aborcję”.
Kobiety znów
wyjdą na ulice

Sejm przyjął dwie ustawy dotyczące aborcji, lecz nie zmieniło to stanowiska przedstawicieli ruchów społecznych. Dzisiaj protest o godz. 17
– Str. 4

Stargard. Szczątki powstańców i jeńców wojennych. Wielkie badania na terenie dawnego stalagu

Odkryli szczątki kilkudziesięciu osób. To ofiary niemieckiego obozu jenieckiego

Marek Jaszczyński

Naukowcy kontynuują badania miejsca pochówku ofiar niemieckiego Stalagu II D w Stargardzie. Według szacunków na terenie dawnego obozu mogą spoczywać szczątki nawet kilku tysięcy osób. Badacze znaleźli tu również szczątki ludności cywilnej wysiedlonej po upadku powstania warszawskiego.

Na terenie dawnego niemieckiego obozu jenieckiego Stalag II D w Stargardzie trwa piąty sezon prac ekshumacyjnych. Badania prowadzi interdyscyplinarny zespół Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

– Spotykamy się w szczególnym miejscu. Miejsu, które pozwala nam na chwilę zadumy nad tym, co działo się tutaj lata temu. Pomorski Uniwersytet Medyczny prowadzi od 2012 roku, w ramach projektu

FOT. ANDRZEJ SZKOCKI

Masowa mogiła jeńców z grudnia 1941 roku

Polskiej Bazy Genetycznej Ofiar Totalitaryzmów, działania związane z przywracaniem tożsamości osób, które w tragicznych warunkach zginęły – mówi prof. Leszek Domański, rektor PUM.

Prof. Andrzej Ossowski, kierujący pracami zespołu PBOT, mówi wprost o miejscu masowych pochówków.

– Jesteśmy w miejscu, które nazywamy miejscem grzebalnym, w którym dokonywano masowych pochówków ofiar zmarłych w Stalagu II D. Przez stalag przeszli przedstawiciele wielu narodowości i wielu jeńców wojennych, między innymi polscy jeńcy, którzy dostali się do niewoli w 1939 roku – mówi prof. Ossowski.

Stalag II D był jednym z największych obozów jenieckich na terenie III Rzeszy. Od początku wojny trafiali do niego jeńcy z całej Europy. Byli wykorzystywani do pracy, m.in. przy budowie dróg oraz w majątkach ziemskich.

Dokończenie na str. 3

AUTOREKLAMA

0311593239

BIEG DLA JAJ

ZAPISY:
gk24.pl/biegdlaaj

7 listopada

Forum Koszalin

Do udziału zapraszamy
PANIE i PANÓW

Bieg główny 5,4 km
Marsz Nordic Walking
Biegi dziecięce

ORGANIZATOR

WSPÓŁORGANIZATOR

MECENAS

PARTNERZY

PARTNER
WSPIERAJĄCY

POLECAMY

JUTRO: Co zostanie dla nas, gdy oddamy sztucznej inteligencji myśli i uczucia?

22.10.2026

Czwartek

Dziś imieniny obchodzą: Filip, Kordian, Marek
Telefon alarmowy: 112

Komentarz dnia

Mateusz Pojnar: Skok stulecia i mili złodzieje

publicysta

Opowiem Wam historię z ubiegłego tygodnia. Rzecz miała miejsce w Nowej Soli. Otóż jacyś złodzieje połamili się na stary poniemiecki zabytek – właz żeliwny, który zdobił podłoże korytarza jednej z kamienic w centrum miasta. Mieszkańcy – nieświadomi rzecz jasna tego, że ktoś szykuje skok stulecia – nie zamknęli drzwi do budynku, bo zamek ostatnio się psuł, więc ktoś sobie wszedł, właz zabrał i pewnie przehandlował na wódkę i wino krajowe owocowe.

Zdarza się – powiecie. Ale najlepsze jest to, że złodziej wykazał się troską – w zamian zostawił prowizoryczny „właz” z napisaną flamastrem instrukcją, ile powinien mieć nowy: 50 cm na 50 cm. Tak, tak – żeby ci, którzy zostali okradzeni, nie tracili czasu na to, by samemu zmierzyć powierzchnię. Lokatorom do dziś lży spływają po policzkach, gdy pomyślą sobie, z jaką empatią się spotkali. Słyszałem, że chcieliby tę szajkę spotkać i podziękować im za wszystko osobiście.

Niewykluczone jednak, że Gang Olsena najpierw spotka się z policją, która sprawą się zainteresowała. „Może nagrało się coś na pobliskim monitoringu?” – zastanawiają się mieszkańcy.

Czy się nagrało, czy nie, trzeba oddać cwaniaczkom z lepkimi łapkami, że to była kradzież na miarę hollywoodzkiej produkcji. Opowieść godna serii złodziejskiej „Ocean’s” albo „Włoskiej roboty”, ewentualnie hiszpańskiego serialu „Dom z papieru” lub słynnych amerykańskich westernów, w których pędzący na koniach kowboje napadają na banki.

Jakiś reżyser zza oceanu zdecydowanie powinien się tu pofatygować i nagrać coś wielkiego. Historia o miłych złodziejach jest gwarantem deszczu Oscarów.

AUTOPROMOCJA

Prenumeruj
 „Głos Pomorza”
 „Głos Koszaliński”
 „Głos Szczeciński”

tel. 94 340 11 14
 bok.prenumerata@polskapress.pl
 prenumerata.gp24.pl

POGODA

dzisiaj
 11°C/7°C

jutro
 13°C/8°C

Redaktor naczelny
 Jarosław Jaz
Z-cy redaktora naczelnego
 Marcin Stefanowski, Wojciech
 Frelichowski, Ynona Husaim-Sobecka
Wydawca
 Ynona Husaim-Sobecka, Jarosław
 Jaz, Wojciech Frelichowski, Marcin
 Stefanowski, Piotr Polechoński
 www.gp24.pl
 www.gk24.pl
 www.gs24.pl

Polska Press Makroregion Pomorze
 Redakcja Słupsk, ul. Henryka Pobożnego
 19, tel. 59 848 81 00, redakcja.gp24@
 polskapress.pl; Koszalin, ul. Partyzantów 17,
 tel. 94 347 35 52, redakcja.gk24@polska-
 press.pl; Szczecin, Al. Niepodległości
 26/U1, tel. 91 481 33 00, redakcja.gs24@
 polskapress.pl
Prezes Makroregionu Piotr Grabowski
Dyrektor reklamy Ewa Żelazko
Druk Polska Press Oddział Poligrafia,
 85-438 Bydgoszcz, ul. Grunwaldzka 229

Wydawca Polska Press Sp. z o.o.
 ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa,
 tel. 22 201 44 00, fax: 22 201 44 10
Prezes Zarządu Polska Press Grupy
 Robert Felus
Redaktor naczelny Polska Press Grupy
 Marek Twaróg
Projekt graficzny, dyrektor artystyczny PPG
 Tomasz Bocheński
Dyrektor kolportażu PPG Tomasz Osoliński
Biuro Konsumenta PPG
 biurokonsumenta@polskapress.pl, tel. 12 688 85 10

© - umieszczenie takich dwóch
 znaków przy Artykule,
 w szczególności przy
 Aktualnym Artykule, oznacza
 możliwość jego dalszego
 rozpowszechniania tylko
 i wyłącznie po uiszczeniu opłaty
 zgodnie z cennikiem
 zamieszczonym na stronie
 www.gp24.pl/tresci
 i w zgodzie z postanowieniami
 niniejszego regulaminu.

ROZMOWA

Nie chcemy w Europie tworzyć wojskowej alternatywy dla NATO

Wiktor Nicałek i Jacek Pawlicki

**Rozmowa z Kestutisem Bud-
rysem, ministrem spraw za-
granicznych Litwy**

Jakie są różnice w zagrożeniach hybrydowych dla Litwy i Polski?

Kraje bałtyckie i Polskę, wszystkie państwa pierwszej linii, Rosjanie ze względu na bliskość traktują bardzo podobnie. Jesteśmy bardziej narażeni, ale stanowią też trudny cel operacji i działań sabotażowych, w planowaniu których podchodzą do nas podobnie. Jesteśmy celami trudniejszymi i bardziej wymagającymi niż gdzie indziej w Europie ze względu na naszą świadomość polityczną, naprawdę duże zdolności kontrwywiadowcze i zdolność udaremniania niektórych działań.

Jeśli nasze kraje wspólnie dzielą się oceną zagrożenia, a tak właśnie jest, to powinniśmy również dzielić się tym, jak reagujemy na nie. Narzędziami i środkami, z których korzystamy.

Myślę, że w tym zakresie całkiem nieźle nam idzie koordynacja, przynajmniej jeśli chodzi o komunikowanie publiczne. Od połowy lata jesteśmy naprawdę aktywni w Litwie i w Polsce, spójnie wysyłamy Rosjanom i naszym społeczeństwom sygnały, że wiemy, iż by zadać szkody naszej infrastrukturze krytycznej, Rosja coś szykuje – czy to operację pod fałszywą flagą, czy z wykorzystaniem sprzętu innego kraju.

Spodziewa się Pan zaostrzenia sankcji UE na Rosję?

Podjęliśmy decyzję o dodaniu 1,6 tys. kolejnych osób i podmiotów gospodarczych powiązanych z nielegalnym handlem, machiną wojenną i działaniami hybrydowymi. Było to jedno z osiągnięć, a pracujemy już nad 22. pakietem sankcji, który jednak wciąż jest zbyt opóźniony, by go przedstawić.

Ale trzeba również przyznać, że byłypewne obszary, w których za-

FOT. WIKIPEDIA

**Kestutis Budrys: -
Obywatelem Rosji wydawano
zbyt wiele wiz turystycznych
i schengenskich**

brakło naszej uwagi. Chodzi przede wszystkim o kwestię wizową. Obywatelem Rosji wydawano zbyt wiele wiz turystycznych i schengenskich. Drastycznie zmniejszyliśmy tę liczbę, również aby ograniczyć przemieszczanie się rosyjskich dyplomatów i odmawiać wiz rosyjskim weteranom.

A także, by zająć się GRU tak, jak na to zasługuje. To nie jest normalna instytucja, nawet jak na standardy agencji wywiadowczych. GRU to organizacja terrorystyczna, która po rekrutacji tanich agentów po prostu nie dba o nich ani o ich przyszłość, tylko wysyła na takie lekkomyślne operacje, jak podpalenia, sabotaż, aby sterroryzować nasze społeczeństwo. A to już jest czysta definicja organizacji terrorystycznej. Musimy więc zająć się GRU.

Jak pan ocenia ostatnie porozumienie paliwowe między Donaldem Trumpem a przywódcą Rosji?

Myślę, że nie jest to zgodne z tym, co robi Europa, i nie pomaga wzmacniać transatlantyckiej koordynacji w zakresie sankcji. Wcześniej za każdym razem, gdy ta koordynacja była, przynosiło to liczne i naprawdę znaczące efekty. A gdy zmierzamy w różnych kierunkach, widzimy, że wynik może być dla obu stron całkiem odwrotny.

Widzimy to na przykładzie Białorusi, gdy Amerykanie znoszą niektóre sankcje, a Łukaszenka wtedy np. zaostrza sytuację na granicy z Łotwą. Nie przynosi to ani większego bezpieczeństwa sojusznikom, ani znacznych korzyści Stanom Zjednoczonym.

Copan sądzi o „strategii zwycięstwa” gen. Alexusa Grynkewicha, którą poznaliśmy na konferencji Warsaw Security Forum?

To była bardzo potrzebna wypowiedź. Nie mam najmniejszych wątpliwości, co do naszego bezpieczeństwa i osoby gen. Grynkewicha, jego cech, wartości, profesjonalizmu, klarownej oceny strategicznej i zrozumienia, w jakim miejscu obecnie jesteśmy. Jego przywództwo jest kluczowe dla utrzymania siły NATO.

Nigdy nie wątpiłem w nasze procesy decyzyjne, ale potrzebowaliśmy czegoś, co rozwiałoby wątpliwości i obawy pojawiające się w naszych społeczeństwach, że być może NATO nie funkcjonuje, jak należy, a czegoś brak.

Kiedy więc od czterogwiazdkowego generała słyszymy jasny komunikat, co NATO robi w razie poddania nas próbie, w razie ataku, to myślę, że jest to bardzo przydatne przesłanie, także dla naszych przeciwników. Wszyscy więc rozumiemy, że nie chodzi tylko o to, że NATO sformułowało teorię obrony, sukcesu, zwycięstwa w przypadku konfliktu; chodzi o przesłanie.

W Europie pojawiają się głosy, że może powinniśmy strategicznie dążyć do Europy całkowicie autonomicznej w zakresie własnej obrony. Pora więc położyć kres tym bzdurom – to czcze gadanie bez odpowiedzialności za słowa. Wciąż musimy bowiem dokończyć to, co robimy w ramach NATO.

Jeśli więc ktoś uważa, że możemy stworzyć jakieś alternatywne, zastępcze struktury dowodzenia i kontroli w Europie – to nie tego chcemy.

Szczecin/Zachodniopomorskie

• **Dyżur reportera**

Mariusz Parkitny tel. 697 770 231 (w godz. 10-14)

STARGARD

Przez dziesięciolecia nikt nie znał mrocznej tajemnicy obozu

Dokończenie ze str. 1

Badania na terenie dawnego obozu jenieckiego w Stargardzie przyniosły również zaskakujące odkrycia.

- Odnaleźliśmy szczątki ofiar ludności cywilnej wysiedlonej po upadku Powstania Warszawskiego w 1944 roku. Traktujemy to miejsce jako szczególne. Możemy prowadzić tutaj badania, przywracać tożsamość, ale też pokazywać naszym studentom, w jaki sposób prowadzić takie prace - dodaje prof. Andrzej Ossowski.

Na miejscu pracują archeolodzy, antropolodzy, medycy sądowi, genetycy i kryminaliści. Badania prowadzone w terenie są później kontynuowane w laboratoriach.

Grób z grudnia 1941 roku

Naukowcy chcą kompleksowo przebadać cały teren i odtworzyć historię tego, co działo się w obozie.

- Staramy się, żeby te prace nie były wyrwykowe i wyrwane z kontekstu, ale dostarczyły jak najwięcej informacji na temat tego, co działo się w systemie niemieckich obozów jenieckich - mówi prof. Ossowski.

Badany obecnie grób pochodzi z grudnia 1941 roku.

Wśród szczątków znaleziono tzw. nieśmiertelniki, które umożliwiają wstępną identyfikację pogrzebanych

- Możemy zaobserwować masową śmiertelność jeńców wojennych, którzy w tym czasie przebywali w obozie. Prawdopodobnie umierali w wyniku epidemii i warunków panujących w obozie. Te warunki doprowadzały do masowych zgonów i były elementem zaplanowanej eksterminacji jeńców wojennych - uważa prof. Ossowski.

Mogą tu spoczywać tysiące osób

Teren należy do Agencji Mienia Wojskowego. Część, na której prowadzone są badania, jest dzierżawiona

przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki.

- To powierzchnia sześciu tysięcy metrów. W czasie funkcjonowania stalagu był tutaj plac apelowy. Wiemy z badań zespołu profesora Ossowskiego, że może tu być pogrzebanych sześć tysięcy osób - mówi Dawid Krystek, wicewojewoda zachodniopomorski.

W tym roku urząd wojewody sfinansował siedem dni prac. Badania mają być kontynuowane.

- Chcemy w kolejnych latach prowadzić je na dużo większą skalę, oczywiście

w ramach naszych możliwości finansowych. W tym roku jest to siedem dni. W kolejnym roku, to deklarujemy, będzie to zdecydowanie dłuższy proces - zapowiada wicewojewoda.

Docelowym zamierzeniem jest nie tylko ekshumacja i identyfikacja ofiar, ale także stworzenie w tym miejscu nekropolii.

- Chcemy tym bezimiennym ofiarom, które walczyły na przykład w Powstaniu Warszawskim, przywrócić godność. Docelowo chcemy, aby tutaj powstał kolejny cmentarz wojenny na terenie województwa zachodniopomorskiego - mówi Dawid Krystek.

Przez dziesięciolecia miejsce było zapomniane

Naukowcy pojawili się na tym terenie około 2018-2019 roku. Do pierwszych badań przyczyniła się inicjatywa lokalnych pasjonatów historii.

- Nikt tak naprawdę nie wiedział, że znajdują się tutaj masowe pochówki. Z inicjatywy Agencji Mienia Wojskowego przeprowadziliśmy prace sondażowe. Natrafiliśmy na pierwsze mogiły masowe, a później szacowaliśmy wielkość stanowiska - opowiada prof. Ossowski.

CHRZEST „BURSZTYN UNITY”

Nowy morski kolos zcumuje przy Wałach Chrobrego

Grzegorz Konkolewski

Nowy polski prom „Bursztyn Unity” przypłyńie do Szczecina w pierwszej połowie listopada. Przy reprezentacyjnych Wałach Chrobrego odbędzie się oficjalna uroczystość.

Dla stolicy Pomorza Zachodniego to powtórka z morskiej ceremonii po niespełna dwunastu miesiącach. Na początku roku w tym samym miejscu uroczystości chrzczono bliźniaczy prom „Jantar Unity”, który obecnie kursuje już po Bałtyku.

„Bursztyn Unity” to druga jednostka zbudowana w Gdańskiej Stoczni Remontowej w ramach programu odnowy polskiej floty promowej. Statek ma 195,6 metra długości oraz 32,2 metra szerokości, a jego linia ładunkowa liczy 4100 metrów. Pozwala to na jednorazowy transport około 250 zesta-

FOT. ANDRZEJ SZKOCKI

Prom będzie kursował ze Świnoujścia do Ystad

wów ciężarowych oraz 400 pasażerów. Jednostkę wyposażono w ekologiczny napęd na skroplony gaz ziemny (LNG) ze wsparciem baterijnym. W planach armatora jest już kolejny, trzeci statek z tej serii „Amber Unity”. Zgodnie z zapowiedziami jednostka ma trafić do eksploatacji w 2029 roku.

Nieoficjalnie chrzest promu ma odbyć się 11 listopada, czyli w Święto Niepodległości. W kolejnych dniach prom miałby być udostępniony zwiedzającym.

KRÓTKO

Darłowo

Miała 3 promile i wjechała w płot

45-letnia kobieta kierująca samochodem osobowym straciła panowanie nad pojazdem i wjechała w ogrodzenie posesji.

Na szczęście w chwili zdarzenia w pobliżu nie było pieszych, dzięki czemu nikomu nic się nie stało. Interweniujący policjanci szybko nabrali jednak podejrzeń co do stanu kierującej. Od kobiety wy-

czuwalna była silna woń alkoholu. Przeprowadzone badanie wykazało blisko 3 promile alkoholu w jej organizmie.

45-latką została zatrzymana i trafiła do policyjnego aresztu. W trybie przyspieszonym stanęła przed sądem, który orzekł karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na dwa lata, trzylatni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, przepadek samochodu i 6 tys. zł grzywny.

REKLAMA

0011598240

SKUP ZBÓŻ
MOKRA KUKURYDZA I SOJA
Uczciwe rozliczenie · szybka płatność

513 675 365

UL. ESKADROWA 9
KOSZEWÓ

Skup prowadzi ERGO-ROL Sp. z o.o., 68-130 Bojadła, ul. Kolejowa 11E, NIP 973-101-41-16, grupa Ferma Materna

REKLAMA

0011601820

Syndyk masy upadłości osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej Mirosław Zebrowskiej sprzedaje z wolnej ręki:

- prawo własności nieruchomości gruntowej zabudowanej, położonej w Goleniowie przy ul. Bankowej 3, jednostka ewidencyjna Miasto Goleniów, obręb ewidencyjny nr 320402_4_0009 m. Goleniów – 9, działka ewidencyjna nr 132/6 i 132/7 o pow. 0,3744 – tereny przemysłowe, dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Goleniowie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr SZ10/00044563/3 za najwyższą zaoferowaną cenę, nie niższą niż wartość szacunkowa tj. **2.153.900 zł** (dwa miliony sto pięćdziesiąt trzy tysiące dziewięćset złotych),
- prawo własności nieruchomości gruntowej niezabudowanej położonej w Goleniowie przy ul. Bankowej 3, jednostka ewidencyjna Miasto Goleniów – 9, działka ewidencyjna nr 134/1, 134/2, 6/1 o pow. 0,1007 ha – tereny przemysłowe, dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Goleniowie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr SZ10/00043317/7 za najwyższą zaoferowaną cenę, nie niższą niż wartość szacunkowa tj. **153.850 zł** (sto pięćdziesiąt trzy tysiące osiemset pięćdziesiąt złotych),
- prawo własności nieruchomości gruntowej zabudowanej, położonej w Goleniowie przy ul. Bankowej 3, jednostka ewidencyjna Miasto Goleniów, obręb ewidencyjny nr 320402_4_0009, działka ewidencyjna nr 135/1, 135/2 o pow. 0,1167 ha – tereny przemysłowe dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Goleniowie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr SZ10/00037905/1 za najwyższą zaoferowaną cenę, nie niższą niż wartość szacunkowa tj. **769.250 zł** (siedemset sześćdziesiąt dziewięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt złotych).

Warunkiem uczestnictwa w procedurze sprzedaży jest wpłacenie wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej nieruchomości, której dotyczy oferta na rachunek bankowy masy upadłości o numerze: **93 1240 3972 1111 0011 0823 3323** oraz złożenie ofert zgodnych z regulaminem, w terminie do dnia **5.11.2026 r. do godz. 15:00** (decyduje data wpływu). Pisemne oferty należy składać w zamkniętych kopertach z dopiskiem „Oferta. Nie otwierać. Sygn. akt SZ1S/GUP/36/2024 - nieruchomości” w dwóch egzemplarzach: jeden egzemplarz należy skierować do Biura Syndyka Natalii Leszczyńskiej przy ul. 5 Lipca 44/1, 70-374 Szczecin, drugi do Sędziego Komisarza na adres SSR Sylwia Karwecka-Wronka Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum XII Wydział Gospodarczy, ul. Narutowicza 19, 70-231 Szczecin.

Płatność ceny ma nastąpić przed podpisaniem umowy sprzedaży i bez dokonywania jakichkolwiek potrąceń. Wszelkie koszty związane ze sprzedażą ponosi kupujący. Warunki sprzedaży zawarte są w regulaminie, z którym oferenci zobowiązani są zapoznać się przed złożeniem ofert.

Szczegółowe informacje udzielane są poprzez e-mail: sekretariat@kancelariaszczecin.eu

PRAWO I POLITYKA

„Pokazujemy rządzącym czerwoną kartkę za aborcję”. Dzisiaj kobiety znów wyjdą na ulice

Grzegorz Racinowski

Sejm przyjął dwie ustawy dotyczące aborcji, lecz nie zmieniło to stanowiska przedstawicieli ruchów społecznych. - W czwartek, 22 października znów wychodzimy na ulicę i pokazujemy rządzącym czerwoną kartkę za aborcję i brak działania - informuje Fundacja Widzialne. Niespełnienie wyborczych obietnic koalicji zarzucają również przedstawicielki Ogólnopolskiego Strajku Kobiet.

Wtorkowe głosowanie w sprawie dekryminalizacji aborcji nie było pierwszym w tej kadencji. W lipcu 2024 r., za sprawą niezgodności polityków obozu rządzącego, do przyjęcia przepisów w tej sprawie zabrakło sejmowej większości. Tym razem było inaczej. Za nowelizacją, która wprowadza częściową dekryminalizację przerywania ciąży za zgodą kobiety, a także znosi kary za pomoc w samodzielnej aborcji - zagłosowało 217 posłów, przy trzech osobach wstrzymujących się i 213 głosach sprzeciwu.

- Oznacza to, że medycy nie będą karani za przerwanie ciąży, jeżeli zagrożone było zdrowie kobiety - wyjaśnili członkowie rządu, którym udało się uchwalić również nowelizację ustawy „o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży”.

Za uchwaleniem tzw. kompromisu aborcyjnego głosowało 233 posłów, przeciw było 203, a jeden wstrzymał się od głosu.

- Ustawa ma odwrócić skutki orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 2020 r. w sprawie dopuszczalności przerywania ciąży. Przywraca tzw. przesłankę embriopatologiczną - tzn. aborcja będzie mogła być wykonana, kiedy jest duże prawdopodobieństwo ciężkich i nieodwracalnych wad płodu albo nieuleczalnej choroby zagrażającej jego życiu - poinformowała Kancelaria Sejmu.

Rzepa: Zagłosowałem zgodnie z oczekiwaniami swojego elektoratu

Za projektami zagłosowali posłowie wszystkich ugrupowań koalicji. Nie tylko posłowie KO (w tym Sławomir Nitras, Magdalena Filiks, Arkadiusz Marchewka, Grzegorz Napieralski, Artur Łacki oraz Patryk Jaskulski), ale również politycy Lewicy (m.in. Dariusz Wiecezorek) i Polskiego Stronnictwa Ludowego, włącznie z Jarosławem Rzepą.

Głosowanie w sprawie dwóch ustaw aborcyjnych odbyło się wtorek. Więcej str. 6

To o tyle interesujące, że w lipcu 2024 r. lider szczecińskich Ludowców sprzeciwił się projektowi dekryminalizacji pomocy w aborcji, przyczyniając się do jego odrzucenia. Zdanie zmienił jednak już w listopadzie 2024 r.

- Po głosowaniu przyjechałem do domu, gdzie czekały na mnie moja żona i córka, które zaprosiły mnie do stołu, ponieważ obie chciały ze mną poważnie porozmawiać. Nie ukrywały oburzenia. Wcześniej rozmawiały ze swoimi koleżankami. Z ich relacji wynikało, że wszystkie one wierzyły, że w tej kwestii zachowam się trochę inaczej niż pozostali członkowie mojej partii - tłumaczył przed dwoma laty w rozmowie z OKO.press.

W kolejnych miesiącach rozszerzył zasięg konsultacji.

- Po rozmowie z żoną i córką uznałem, że należy poruszyć tę kwestię również z ludźmi, którzy głosowali na mnie w ostatnich wyborach. Przeprowadziłem więc rozmowy ze swoim elektoratem. Moi wyborcy oczekiwali, żebym zagłosował „za”. Dlatego we wtorek postąpiłem zgodnie z tymi oczekiwaniami - tłumaczy Jarosław Rzepa w rozmowie z Głosem.

Swoiste konsultacje przeprowadził również w sprawie przepisów zezwalających na przerywanie ciąży ze względu na ciężkie wady płodu.

Prezydent Karol Nawrocki w czasie kampanii wyborczej powiedział, że jak katolik jest za życiem „od początku do naturalnej śmierci”, więc jako prezydent nie mógłby pozwolić, aby „aborcji były poddawane dzieci z zespołem Downa”.

- Niektórzy w swoim konserwatyzmie chyba zapomnieli, że społeczeństwo w ostatnich latach bardzo się zmieniło. Pan prezydent musi się liczyć z tym, że jeśli ustawa opuści parlament, pod Pałacem Prezydenckim mogą zgromadzić się liczne grupy osób oczekujących na jego stanowisko. Moim zdaniem Prezydent Karol Nawrocki wcale nie będzie miał w tej kwestii łatwego wyboru - skomentował Jarosław Rzepa.

Jach: Jestem całkowicie przeciwny aborcji nie tylko jako katolik

Posłowie Prawa i Sprawiedliwości we wtorek wyrazili zbiorowy sprzeciw wobec obu projektów.

- Jestem całkowicie przeciwny aborcji nie tylko jako katolik, ale również z punktu widzenia mojego świeckiego światopoglądu. Uważam, że jest szkodliwa zarówno dla kobiet, jak i dla społeczeństwa. Dlatego zawsze będę nie tylko głosował przeciwko aborcji, ale również będę publicznie wyrażał przekonanie, że jest ona szkodliwa dla kobiet i społeczeństwa - powiedział Michał Jach.

Jednocześnie zgodził się z przedstawicielkami... Ogólnopolskiego Strajku Kobiet.

- Jest dla mnie oczywiste, że oba głosowania są działaniem na pokaz, związanym z planowanymi na czwartek protestami. Przez trzy lata rząd Donalda Tuska rujnował Polskę, co widać we wszelkich wskaźnikach, w poziomie zadłużenia i wydatkach na obronę. W takich sytuacjach, jak to zwykle bywa, politycy KO wyciągają temat aborcji

i inne podobne kwestie, żeby odwrócić uwagę społeczeństwa od rzeczywistych problemów, przed którymi rząd Tuska postawił Polskę - podsumował poseł PiS ze Stargardu.

Jaskulski: Prezydent nie będzie kierował się interesem kobiet

- Nasi koalicjanci długo zastanawiali się, co zrobić. Dla niektórych z nich było to trudne głosowanie. Wszyscy mieliśmy jednak świadomość, że było to zarazem jedno z ważniejszych głosowań. Kobiety czekały na projekty dotyczące dekryminalizacji aborcji i cofnięcia trzeciej przesłanki od czasu słynnych protestów w październiku 2020 roku. W końcu udało się znaleźć większość sejmową dla tego projektu. Przed nami jeszcze Senat, a następnie prezydent, choć możemy się domyślać, jaka będzie jego decyzja - nie ma wątpliwości Patryk Jaskulski ze szczecińskiej KO.

W jego opinii „wszystko wskazuje na to, że prezydent może nie wsłuchać się w głos obywateli”.

- Badania opinii publicznej pokazują, że większość Polaków popiera rozwiązanie przyjęte przez Sejm. Obawiam się, że prezydent nie będzie kierował się interesem kobiet, interesem społecznym ani wolą większości, która opowiada się za likwidacją trzeciej przesłanki i dekryminalizacją aborcji. Zamiast tego stanie po stronie Jarosława Kaczyńskiego, który był inicjatorem wniosku do Trybunału Konstytucyjnego. - akcentuje P. Jaskulski w rozmowie z Głosem. Nie ukrywa przy tym, że wpływ na procedowa-

nie obu projektów miały zapowiedziane na 22 października ogólnopolskie protesty.

Nie odwołały protestu

Innego zdania są przedstawicielki Ogólnopolskiego Strajku Kobiet.

- Od trzech lat rządzący nie znaleźli wystarczająco czasu, motywacji ani sposobu na to, by przegłosować w Sejmie obiecane ustawy: dekryminalizację pomocy w aborcji i legalizację do 12. tygodnia. Po ponad 800 dniach totalnej bezczynności proponują nam powrót do zakazu z 1993 roku. Nie chodziło nam o wehikuł czasu tylko o bezpieczeństwo kobiet w szpitalach oraz osób pomagających im w terminacji ciąży - skomentowały za pośrednictwem mediów społecznościowych.

W opinii przedstawicielek OSK wtorkowe głosowanie w Sejmie były wyłącznie działaniami na pokaz. Zbiegły się bowiem w czasie z zapowiadanymi od kilku tygodni ogólnopolskimi protestami, planowanymi na 22 października pod hasłem „Czerwona kartka za aborcję”.

- W 2023 roku poszliśmy głosować z nadzieją na zmianę kursu. Dzięki naszemu wspólnemu zrywowi obywatelskiemu obecna koalicja wygrała wybory. Wierzyliśmy, że tym razem nasze postulaty zostaną poważnie potraktowane przez koalicję rządzącą. Teraz wiemy, że mimo obietnic, nic się nie zmieniło. Dlatego znów wychodzimy na ulicę i pokazujemy rządzącym czerwoną kartkę za aborcję i brak działania! - poinformowała kilka dni temu Fundacja Widzialne.

Organizatorki mówią ostro.

- Nie o ten depenalizacyjny ochłap nam chodziło, a tym bardziej o powrót do zakazu z 1993 roku. Chodziło nam o legalną aborcję do 12. tygodnia. To nam obiecaliście. I to powinien dostać na biurko prezydent. Bo tylko koalicjanci, którzy potrafią się dogadać i utrzymać dyscyplinę podczas głosowań w sprawach ważnych dla ponad połowy społeczeństwa, zasługują na głos podczas wyborów - skomentował profil Ogólnopolskiego Strajku Kobiet, którego członkinie postanowiły oficjalnie dołączyć do czwartkowego protestu.

27 miast. U nas na pl. Adamowicza

22 października na ulice mają wyjść mieszkańcy nie tylko dużych miast. Szczecińska odsłona protestu odbędzie się na Placu Adamowicza w Szczecinie o godz. 17. Ma nie być flag i emblematów partyjnych.

ROLNICTWO

Cukier pod lupą UOKiK. Skąd taka niska cena?

Agnieszka Romanowicz

Cena kilograma cukru w marketach spadła poniżej kosztów produkcji. Jedną z przyczyn jest nadwyżka cukru w magazynach. UOKiK sprawdza, czy jedyną.

Średnia cena za kg cukru wynosi 1,99 zł. - W promocji spadła nawet do 0,99 zł za kilogram, tymczasem koszt produkcji kilograma cukru wynosi 2,52 zł - alarmują plantatorzy buraków cukrowych.

Zachodzi podejrzenie dumpingu

- Z danych Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej wynika, że średnia cena detaliczna cukru w UE spadła średnio o 2,7 proc., podczas gdy w Polsce spadek ten wyniósł aż 17,3 proc. W tym samym okresie na rynku niemieckim odnotowano wzrost cen o 2,6 proc. - zwraca uwagę Wiktor Szmulewicz, prezes Krajowej Rady Izby Rolniczych. - Tak drastyczne rozbieżności pomiędzy sąsiadującymi rynkami wydają się nie wy-

FOI: PXABAY

Mimo większego eksportu i ograniczenia importu, zapasy cukru w polskich magazynach z roku na rok są coraz większe

kać z naturalnych mechanizmów popytu i podaży. Zachodzi uzasadnione podejrzenie, że rynki Europy Środkowo-Wschodniej są wykorzystywane do upłynniania nadwyżek towarowych po cenach poniżej kosztów produkcji w celu wyparcia lokalnej konkurencji.

Samorząd rolniczy zgłosił swoje obawy ministrowi rolnictwa, zwrócił się więc do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o spraw-

dzenie, czy na rynku cukru nie dochodzi do stosowania cen dumpin-
gowych oraz innych praktyk naruszających zasady uczciwej konkurencji przez zagraniczne koncerny handlowe i przetwórcze.

W korespondencji z KRIR resort przypomina, że polski rynek cukru od kilku lat odnotowuje nadwyżkę produkcji: - Wyrazem tego jest wzrost zapasów. W pierwszym kwartale 2026 roku według GUS

wyniosły one 1566,4 tys. ton i były o 11,7 proc. wyższe w relacji rocznej. Wobec średniej trzyletniej wyższe o 25,7 proc., a pięcioletniej - o 36,6 procent.

Największy spadek produkcji u Niemców

Z prognoz Komisji Europejskiej wynika, że produkcja cukru w UE w sezonie 2026/27 wyniesie 14,13 mln ton, co oznacza spadek wobec poprzedniego sezonu o 14,8 proc. Największy spodziewany jest w Niemczech. - Będzie odpowiadał za blisko 28 proc. całkowitego spadku produkcji w Unii - uściśla Małgorzata Gromadzka z MRIRW. - Z doniesień prasowych wynika, że zbiory buraków cukrowych w Niemczech mogą być najniższe od 1990 r. Głównymi powodami są susza i wysokie temperatury (zwłaszcza w południowej części kraju) oraz ograniczenie arealu, a także presja chorób. Sytuacja ta wpływa na kształtowanie się cen, w tym kraju mogły wzrosnąć.

Spadek produkcji cukru spodziewany jest też we Francji (-12,8 proc.), a w pozostałych krajach unijnych

łącznie 15,7 proc. Grzegorz Rykaczewski z Departamentu Analiz Makroekonomicznych Banku Pekao przewiduje, że może to wpłynąć na ceny w Polsce:

- Po prawie 2,5 roku spadków światowe notowania cukru odbiły w pierwszym kwartale 2026 r. i od kilku miesięcy pozostają w trendzie wzrostowym. We wrześniu na giełdzie w Londynie poziom notowań był wyższy o prawie 30 proc. w porównaniu do dołka z lutego oraz wyższy o 12 proc. w relacji rocznej. Natomiast rynki hurtowe w Europie reagują z opóźnieniem - powiedział portalowi dlahandlu.pl. - Spodziewamy się, że ceny hurtowe w krótkim okresie również zaczną odrabiać straty. Po pierwsze będzie to skutek presji ze strony rynku światowego. Tu wsparciem notowań jest przewidywany spadek produkcji cukru w Tajlandii, która jest 2. największym eksporterem na świecie. Dodatkowo pojawiły się obawy o wpływ EL Niño na zbiory w Indiach. Ponadto silne opady deszczu zakłóciły przebieg zbiorów w Brazylii, która ma dominującą rolę w całym globalnym eksporcie cukru. ©

MATERIAL INFORMACYJNY PGE

0111596458

Energetyka na miarę nowych wyzwań. PGE aktualizuje strategię do 2035 roku

210 mld zł na inwestycje, rozwój energetyki wiatrowej, magazynów energii i nowoczesnych sieci, a także większy udział polskich firm w realizacji projektów. PGE przedstawiła w Gdańsku zaktualizowaną strategię do 2035 roku pod hasłem „Energia cyfrowej przyszłości”.

Aktualizacja strategii PGE jest odpowiedzią na zmiany, które wykraczają daleko poza samą energetykę. Rozwój sztucznej inteligencji, cyfryzacja przemysłu i coraz większa zależność gospodarki od nowych technologii sprawiają, że dostęp do niezawodnych dostaw energii nabiera szczególnego znaczenia. Jednocześnie napięcia geopolityczne, zmienne ceny surowców i niepewność na światowych rynkach wymagają od firm energetycznych większej elastyczności. Dlatego PGE zamierza nie tylko inwestować w nowe źródła energii, ale również lepiej wykorzystywać już posiadaną infrastrukturę i sprawniej reagować na potrzeby rynku.

- Energetyka nie jest samotną wyspą i nie działa w próżni. Jest silnie związana z gospodarką, z geopolityką i codziennym życiem milio-

nów Polaków. Dlatego nasza strategia musi to uwzględnić - mówił Dariusz Lubera, prezes zarządu PGE.

Miliardy na nowe inwestycje

Jednym z najważniejszych elementów planu PGE jest rozbudowa i modernizacja sieci energetycznych, na którą Grupa przeznaczy 70 mld zł. Do 2035 roku PGE chce stworzyć warunki do przyłączenia nowych odbiorców o łącznej mocy 12 GW oraz kolejnych instalacji OZE o mocy 11 GW.

Równolegle PGE zamierza rozwijać produkcję energii ze źródeł odnawialnych, przede wszystkim z farm wiatrowych na Bałtyku i na lądzie. Wraz z magazynami energii inwestycje w ten obszar mają pochłonąć około 80 mld zł.

- Będziemy inwestowali w odnawialne źródła zarówno na morzu, jak i na lądzie, magazyny energii, które w połączeniu z nowoczesnymi mocami gazowymi zagwarantują elastyczność, ale także bilansowanie systemu - mówił podczas prezentacji strategii Marcin Laskowski, wiceprezes zarządu PGE ds. Regulacji.

W ten sposób Grupa chce zapewnić stabilne do-

stawy energii również wtedy, gdy warunki pogodowe ograniczają produkcję z farm wiatrowych i instalacji fotowoltaicznych.

- Planowane przez PGE inwestycje będą miały bezpośredni wpływ na wynik EBIT-DA. Zgodnie z założeniami strategii w 2035 roku przekroczy on 30 mld złotych - to ponad 2 razy więcej niż wynik z 2025 roku, gdy EBIT-DA wyniosła 13 mld - podsumował Przemysław Jastrzębski, wiceprezes zarządu PGE ds. Finansowych.

Energia dla polskiej gospodarki cyfrowej

PGE planuje także przeznaczyć około 6 mld zł na przedsięwzięcia wykraczające poza tradycyjną energetykę, w tym centra danych, nowoczesne usługi energetyczne i tworzenie stref przemysłowych.

- Dziś o sukcesie nie decyduje wyłącznie skala inwestycji czy wzrost mocy wytwórczych, ale także ich rentowność, maksymalne wykorzystanie potencjału energii odnawialnej oraz odporność na zmieniające

się warunki rynkowe i geopolityczne. Dlatego stawiamy na efektywność, rozwijamy nowe obszary działalności i koncentrujemy się na projektach, które jednocześnie wzmacniają bezpieczeństwo energetyczne Polski, wspierają rozwój gospodarki i polskich przedsiębiorstw, a także budują wartość dla akcjonariuszy - tłumaczy Dariusz Lubera.

PGE Baltica przenosi siedzibę do Gdańska

Rozwój nowych obszarów działalności nie oznacza jednak, że PGE zamierza odchodzić od swoich największych inwestycji energetycznych. Przeciwnie, jednym z najważniejszych kierunków pozostaje budowa morskich farm wiatrowych na Bałtyku. Podczas konferencji ogłoszono również przeniesienie do Gdańska siedziby PGE Baltica, spółki odpowiedzialnej za rozwój morskiej energetyki wiatrowej.

- Otwieramy nowy rozdział w historii PGE Baltica, przenosząc naszą siedzibę do Gdańska. To potwierdzenie naszego trwałego związku z Pomorzem, gdzie koncentruje się rozwój morskiej energetyki wiatrowej w Grupie PGE. Wierzymy, że ten

krok stanie się kolejnym impulsem do tworzenia nowych wartości i dalszego rozwoju morskiej energetyki wiatrowej w Polsce - wyjaśnia Piotr Dziubałtowski, wiceprezes zarządu PGE ds. Wsparcia i Rozwoju.

Szansa dla polskich firm

Transformacja energetyczna ma być również impulsem dla polskiej gospodarki. PGE zakłada, że udział krajowych przedsiębiorstw i dostawców w całym cyklu życia realizowanych inwestycji przekroczy 65 proc.

- Jako Grupa PGE możemy stanowić ważny impuls rozwojowy transformacji energetycznej jako pracodawca, inwestor i partner biznesowy - podkreślała Katarzyna Rozenfeld, wiceprezesa zarządu PGE ds. Operacyjnych.

Oznacza to szansę na wieloletnie zamówienia dla polskich producentów, firm budowlanych, dostawców technologii i przedsiębiorstw świadczących specjalistyczne usługi. Grupa chce zwiększać udział rodzimych przedsiębiorstw także w projektach, które dotychczas wymagały szerokiej współpracy z zagranicznymi wykonawcami.

FOKUS

• **66,5 proc. Polaków** krytycznie ocenia politykę prezydenta USA Donalda Trumpa z perspektywy interesów Polski – sondaż

SEJM

Sejm zdecydował w sprawie dwóch projektów dotyczących aborcji

Sejm uchwalił nowelizację Kodeksu karnego dotyczącą częściowej dekryminalizacji aborcji. Przyjęto także ustawę dopuszczającą aborcję w przypadku ciężkiej wady płodu

oprac. Anna Nagel

Za głosowało 217 posłów, przeciw było 213, a trzy osoby wstrzymały się od głosu. Teraz nowelizacja trafi do Senatu.

Nowelizację poparli wszyscy głosujący posłowie klubu Koalicji Obywatelskiej (152), Lewicy (21), Centrum (14) i koła poselskiego Razem (4). Za głosowało również 10 posłów PSL-TD, 12 posłów Polski 2050 i czworo posłów niezrzeszonych: Marcin Józefaciuk, Paulina Matysiak, Joanna Mucha i Tomasz Zimoch.

Przeciwko zagłosowali wszyscy głosujący członkowie klubu PiS (137), Rozwoju Plus (38), Konfederacji (15), Demokracji (4), Konfederacji KP (3) oraz jeden poseł niezrzeszony – Janusz Kowalski. Głos przeciwko oddało także 14 posłów PSL-TD, w tym: Władysław Kosiniak-Kamysz, Dariusz Klimczak, Marek Biernacki i Marek Sawicki. Henryk Smolarz i Piotr Zgorzelski z PSL-TD wstrzymali się od głosu. Przeciwny uchwaleniu noweli był również Szymon Hołownia z Polski 2050, a inny członek tego klubu, Adam Gomoła, wstrzymał się od głosu.

Wcześniej posłowie nie poparli wniosku o odrzucenie projektu nowelizacji Kodeksu karnego. Wniosek złożyły Konfederacja i koło Demokracji Bezpośrednia.

FOT. PAWEŁ SUPERNIAK

Posłowie zagłosowali za częściową dekryminalizacją aborcji. Za było 217 posłów, przeciw 213, trzy osoby się wstrzymały

Projekt nowelizacji Kodeksu karnego w lipcu 2024 r. złożyli posłowie Lewicy i Koalicji Obywatelskiej. Nowela dotyczy częściowej dekryminalizacji aborcji za zgodą kobiety z naruszeniem przepisów ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży oraz dekryminalizacji pomocy w samodzielnej aborcji.

Regulacja zakłada m.in.: uchylenie art. 152 par. 1, zgodnie z którym przerwanie za zgodą kobiety jej ciąży z naruszeniem przepisów ustawy

o planowaniu rodziny zagrożone jest karą pozbawienia wolności do lat 3; uchylenie art. 152 par. 2, zgodnie z którym tej samej karze podlega osoba, która udziela kobiecie ciężarnej pomocy w przerwaniu ciąży z naruszeniem przepisów ww. ustawy (pomocnictwo) lub ją do tego nakłania; dodanie w art. 152 par. 4, zgodnie z którym nie popełnia przestępstwa lekarz, pielęgniarka lub położna, jeżeli przerwanie ciąży jest następstwem zastosowania procedury medycznej potrzebnej do uchylenia niebezpieczeństwa

grożącego zdrowiu lub życiu kobiety ciężarnej lub gdy badania prenatalne lub inne przesłanki medyczne wskazują na duże prawdopodobieństwo ciężkich i nieodwracalnych wad płodu albo nieuleczalnej choroby zagrażającej jego życiu.

Było to kolejne głosowanie dot. dekryminalizacji aborcji w tej kadencji Sejmu. W lipcu 2024 r. zabrakło większości do przyjęcia przepisów w tej sprawie.

Sejm głosował także ws. możliwości przeprowadzenia aborcji w przypadku ciężkiej wady płodu. Trybunał Konstytucyjny sześć lat temu uznał tę przesłankę za niekonstytucyjną.

Za uchwaleniem ustawy głosowało 233 posłów, przeciw było 203, a 1 wstrzymał się od głosu.

Zgodnie z obecnymi przepisami usunięcie ciąży jest w Polsce możliwe w dwóch przypadkach: kiedy stanowi ona zagrożenie dla życia lub zdrowia kobiety (nie ma tu ograniczeń dotyczących wieku płodu) lub gdy jest następstwem czynu zabronionego (do 12. tygodnia ciąży).

Dokonanie aborcji z powodu ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia płodu albo nieuleczalnej choroby zagrażającej jego życiu jest niemożliwe od stycznia 2021 r., kiedy to został opublikowany wyrok TK. Trybunał uznał tę przesłankę za niekonstytucyjną, czego efektem była fala protestów w całym kraju. PAP

KRÓTKO

Piotrków Trybunalski

Ośiem lat więzienia dla sprawcy wypadku na A1

Na ośiem lat więzienia skazał Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim Sebastiana M., sprawcę wypadku na autostradzie A1. Trzy lata temu zginęła w nim trzyosobowa rodzina. To najwyższa kara przewidziana w Kodeksie karnym za zarzucany mu czyn. Sebastian M. musi też wypłacić zadośćuczynienia dla rodziny zmarłych w wypadku – po 500 tys. zł każdemu z rodziców zmarłych oraz bratu jednej z ofiar. W sumie to 2,5 mln zł. Sąd orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na 15 lat. PAP

Częstochowa

Za rozbój z użyciem noża dostał 4,5 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie skazał na 4,5 roku pozbawienia wolności Adriana D., oskarżonego o rozbój z użyciem noża i w kamuflażu w postaci maski karnawałowej. Adrian D. 6 czerwca 2026 r. wszedł do sklepu przy ul. Szymanowskiego w centrum Częstochowy w masce karnawałowej. Przyłożył klientowi nóż do szyi, a od kasjerki zażądał pieniędzy. Gdy odmówiła, próbował zabrać pieniądze z kasy, lecz nie udało mu się otworzyć kasetki. Wtedy skradł 4 butelki wódki i uciekł. PAP

Warszawa

Planował zabójstwa wielu osób. Został zatrzymany

Policjanci z Woli zatrzymali 16-latkę, który „miał przygotowywać się do zabójstwa wielu osób”. Funkcjonariusze znaleźli w jego mieszkaniu niebezpieczne przedmioty, m.in. maczety, noże, miotacze gazu oraz pałki teleskopowe. Decyzją sądu rodzinnego nastolatek trafił na trzy miesiące do ośrodka wychowawczego. PAP

WSPÓŁPRACA

Premier Tusk z wizytą w Indiach i Wietnamie

oprac. Anna Nagel

Premier Donald Tusk udał się wczoraj do Indii i Wietnamu. W Indiach towarzyszyć mu będzie m.in. minister finansów i gospodarki Andrzej Domański.

– Minister Domański zapewnił mnie, że ma bardzo ambitny plan, ambitny i realistyczny, żeby do 2030 roku po-

dwoić wymianę handlową z Indiami i żeby ona była bardziej ekwiwalentna – powiedział Tusk przed wylotem.

Domański przekazał, że wymiana handlowa między Polską a Indiami „to trochę ponad 6 mld dolarów”. – Chcemy, aby ta wymiana była bardziej zrównoważona, nie jest tajemnicą, że notujemy pokaźny deficyt w wymianie handlowej z Indiami – dodał. Jak mówił, stąd m.in. ta misja gospodarcza, w której leci niemal 100 polskich spółek, „z sektorów związanych z rolnictwem, przetwórstwem rolnym, ale również z tymi najbardziej zaawansowanymi sektorami gospodarki: informatyka, sektor kosmiczny, sektor zbrojeniowy”. PAP

WARSZAWA

Radny Lwowa na liście osób niepożądanych

oprac. Anna Nagel

Wicepremier, szef MSZ Radosław Sikorski podpisał wniosek o wpisanie na listę osób niepożądanych w Polsce radnego Lwowa Swiatosława Szerebety.

Lwowska Rada Obwodowa ogłosiła 2027 rokiem Ukrainskiej Powstańczej Armii (UPA), jej dowódcy Ro-

mana Szuchewycza oraz działacza Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN) Ołeha Olżycza. Decyzja ta zapadła we wtorek na plenarnym posiedzeniu Lwowskiej Rady Obwodowej, która jest odpowiednikiem polskiego sejmiku wojewódzkiego. O uchwale poinformowano wówczas na oficjalnej stronie internetowej Rady.

Wiceszef MSZ Marcin Bosacki powiedział wczoraj, że strona polska ma zapewnienie od współpracowników prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zełenskiego, że decyzja Lwowskiej Rady Obwodowej o ustanowieniu roku 2027 rokiem Romana Szuchewycza nie wejdzie w życie. PAP

FOT. DARIUSZ BŁOCH

Centrum Walki z Dezinformacją (CWD) ma koordynować działania państwa przeciw kampaniom dezinformacyjnym, przede wszystkim ze strony Rosji

PAWEŁ OLSZEWSKI, szef Centrum i wiceminister cyfryzacji

FRANCJA

Francuzi protestują przeciw wyższym kosztom życia. Będą kolejne demonstracje

oprac. Jan Nowaczky

Inicjatorzy sobotnich protestów we Francji przeciwko rosnącym kosztom życia potwierdzili wczoraj, że kolejna demonstracja w Paryżu odbędzie się 24 października.

Benjamin Ball, przedstawiciel grupy koordynującej protesty, powiadomił, że data 24 października zostaje utrzymana, a pochód z placu Bastylli został zgłoszony prefekturze policji. – Będzie to dzień akcji na dużą skalę, wszystkie sektory zaczynają do niej nawoływać – powiedział Ball w telewizji France 2.

Oddział CGT – jednego z głównych związków zawodowych – potwierdził ze swojej strony, że zgłosił demonstrację w dniu 24 października, choć na nieco innej trasie.

Strajki w całym kraju 5 listopada

Ogółem związki zawodowe wciąż podtrzymują swoją datę demonstracji i strajków w całym kraju – 5 listopada. Szefowa związków zawodowych CFDT, Marylise Leon, powiedziała we wtorek, że teraz piłka jest „po stronie rządu”, który powinien udzielić „konkretnych odpowiedzi” na postulaty licealistów i pracowników.

Z przedstawicielami pięciu głównych central związkowych spotkał się wczoraj rano premier Sebastien Le-

cornu. Szef rządu chciał omówić ze związkowcami „środki i sposoby gwarantujące niezbędną wolność demonstracji”. W spotkaniu wziął udział minister spraw wewnętrznych Laurent Nunez.

Demonstracje przerodziły się w zamieszki

W minioną sobotę, 17 października, demonstracje w całej Francji, zwołane w protestie przeciwko rosnącym kosztom życia, przerodziły się w zamieszki. Ich sprawcy atakowali budynki publiczne, plądrowali sklepy i punkty handlowe. Do starć z policją i prób grabieży doszło następnie w niedzielę w Paryżu i Marsylii; oddziały policji nie wszędzie zdołały powstrzymać te ataki. **PAP**

Prezydent Macron uznał zamieszki z soboty za niedopuszczalne

UKRAINA

Kolejna noc rosyjskich ataków. Zginęły co najmniej cztery osoby

oprac. Jan Nowaczky

Od nocy z wtorku na środę Rosja nieustannie atakuje ukraińską infrastrukturę energetyczną, kolejową i obiekty cywilne, w tym domy mieszkalne. Zginęły co najmniej cztery osoby.

Premier Ukrainy Serhij Kierecki przekazał w komunikacie w sieciach społecznościowych, że celami rosyjskich ataków stały się obiekty energetyczne w obwodach kijowskim, wołyńskim, odeskim i mikołajowskim, a także przedsiębiorstwa cywilne w obwodach lwowskim, odeskim, żytomierskim i na Wołyniu.

„Od nocy Rosja bez przerwy uderza w energetykę, kolej, centra handlowe i budynki mieszkalne” –

napisał Kierecki. „W Kijowie dron trafił w 24-kondygnacyjny blok. Zginęły dwie osoby. W obwodzie charkowskim, we wsi Korotycz, zniszczono domy prywatne. Dwie osoby zginęły, 11 zostało rannych, wśród nich dwoje dzieci. W Krzemieńczuku pod ostrzałem znalazł się korpus uniwersytetu, w Humaniu – centrum handlowe” – wymienił szef rządu.

Kierecki dodał, że na Morzu Czarnym dron zaatakował statek handlowy, a w wyniku rosyjskich ataków poszkodowani zostali również mieszkańcy obwodów połtawskiego, lwowskiego, czerkaskiego i czernihowskiego.

Według władz lokalnych we wsi Korotycz, na zachód od Charkowa, drony zniszczyły 13 domów, pozabawiając życia 81-letnią kobietę i 83-letniego mężczyznę. **PAP**

PUTIN-WITKOFF

Trójkątne spotkanie w Chinach. Padła propozycja

oprac. Anna Nagel

Wczoraj w Petersburgu, podczas rozmów z amerykańskim wysłannikiem Steve'em Witkoffem, Władimir Putin zaproponował spotkanie z prezydentem USA Donaldem Trumpem w Chinach. Władimir Putin poinformował też o uwolnieniu 74-letniego Amerykanina Stephena Hubbarda.

Rosyjski przywódca podziękował Donaldowi Trumpowi za zaangażowanie w działania na rzecz zakończenia wojny w Ukrainie i zaproponował rozmowy o przywróceniu współpracy gospodarczej między Moskwą a Waszyngtonem.

Trójkątne spotkanie?

Kreml już wcześniej sygnalizował możliwość zorganizowania trójkątnego spotkania Putina, Trumpa i przywódcy Chin Xi Jinpinga podczas szczytu Wspólnoty Gospodarczej Azji i Pacyfiku (APEC), który odbędzie się w przyszłym miesiącu w Chinach.

Według rosyjskich mediów, na które powołał się Reuters, Witkoff oświadczył, że istnieją podstawy do zawieszenia broni w Ukrainie, i wyraził nadzieję, że Putin rozważy wznowienie trójkątnych negocjacji Rosji, USA oraz Ukrainy. Kreml zapowiedział z kolei, że Rosja przeanalizuje amerykańskie propozycje, zaznaczając jednak, że wiele zależy od Ukrainy.

Uwolnienie Stephena Hubbarda

Podczas spotkania Putin poinformował, że Stephen Hubbard został uwolniony i przebywa na lotnisku

Prezydent Rosji Władimir Putin spotyka się ze specjalnym wysłannikiem USA Steve'em Witkoffem w Sankt Petersburgu

Pułkowo w Petersburgu. Emerytowany nauczyciel z amerykańskiego stanu Michigan został zatrzymany w kwietniu 2022 r. w ukraińskim Iziumie, a w październiku 2024 r. skazany na blisko siedem lat więzienia za udział w walkach po stronie Ukrainy jako najemnik.

Jak przypominał Reuters, według rosyjskich mediów państwowych Hubbard przyznał się do winy. Jego amerykański prawnik Martin De Luca przekazał jednak, że mężczyzna zaprzeczał zarzutom i utrzymywał, iż nie należał do żadnej jednostki wojskowej. Administracja poprzedniego prezydenta USA Joe Bidena oficjalnie uznała go za osobę bezprawnie zatrzymaną. Jak zaznaczył Reuters, w chwili uwolnienia Hubbard był jedynym Amerykaninem przetrzymywanym w Rosji, któremu Waszyngton przyznał taki status.

„Stephen jest w drodze do domu i wkrótce spotka się z rodziną. Stany

Zjednoczone, z szacunku dla prezydenta Trumpa, nie musiały niczego oferować w zamian, co jest bezprecedensową sytuacją w przypadku Rosji. Do uwolnienia nie była potrzebna żadna »wymiana«” – napisał amerykański prezydent.

Wcześniej były rozmowy z Żelenskim

We wtorek Witkoff uczestniczył w Oslo w rozmowach z prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Żelenskim, przywódcami Finlandii i Norwegii oraz przedstawicielami Unii Europejskiej i NATO. Negocjacje dotyczyły m.in. gwarancji bezpieczeństwa dla Ukrainy, planu jej powojennej odbudowy gospodarczej oraz przyszłej architektury bezpieczeństwa w Europie.

Wczorajsze spotkanie w Petersburgu było dziewiątą bezpośrednią rozmową Witkoffa z Putinem.

PAP

WATYKAN

Papież spotkał się z wiernymi po wyjściu ze szpitala

oprac. Jan Nowaczky

Papież Leon XIV spotkał się wczoraj w Watykanie z tysiącami wiernych na pierwszej audiencji generalnej po powrocie ze szpitala, gdzie 13 października przeszedł operację usunięcia nowotworu płuca.

Przed audiencją papież objechał w papamobile Plac Świętego Piotra, pozdrawiając wiernych z całego świata. Było wśród nich wielu Pola-

ków. Spotkanie Leon XIV rozpoczął, zwracając się do zgromadzonych: – Dziękuję za wasze wsparcie, za wasze modlitwy, dziękuję Bogu za jego wielkoduszność. Ponawiam naszą ufność w dobroć i miłosierdzie Boga.

Papieska katecheza była poświęcona wizji małżeństwa w konstytucji Soboru Watykańskiego II „Gaudium et spes”.

Leon XIV zwrócił się także do obecnych na audiencji Polaków.

– Pozdrawiam serdecznie Polaków, a szczególnie organizatorów

i wykonawców koncertu „Psalmy Pokoju”, zorganizowanego w 45. rocznicę Watykańskiej Fundacji Jana Pawła II – powiedział papież, nawiązując do czwartkowego wydarzenia w audytorium należącym do Watykanu. Dodał: – Niech to wydarzenie sprzyja dążeniom do pokoju i pojednania.

Zgodnie z zapowiedzią papież stopniowo wznawia codzienną aktywność. Rano w środę spotkał się z uczestnikami sympozjum zorganizowanego przez Dykasterię Spraw Kanonizacyjnych. **PAP**

PO STRONIE SENIORA

PIENIĄDZE

Ile komornik może zabrać seniorowi z emerytury? Są limity i kwota, której nie można zająć

Przepisy określają zarówno maksymalną wysokość potrącenia, jak i kwotę, która musi pozostać do dyspozycji seniora. Podajemy je i wyjaśniamy, jak w praktyce wygląda komornicze potrącenie ze świadczenia

Małgorzata Stempinska

Długi mogą uszczuplić emeryturę lub rentę, ale komornik nie może zająć całego świadczenia. Po tegorocznej, marcowej waloryzacji najniższe gwarantowane emerytury i renty wynoszą:

- emerytura, renta rodzinna oraz renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy – 1978,49 zł brutto,
- renta socjalna – 1978,49 zł brutto,
- renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy i renta szkoleniowa – 1483,87 zł brutto,
- renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową i renta rodzinna wypadkowa – 2374,19 zł,
- renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową – 1780,64 zł.

Wraz z waloryzacją świadczeń podstawowych wzrosły również dodatki i inne świadczenia pieniężne. Świadczenie przedemerytalne od 1 marca 2026 roku wynosi 1993,76 zł brutto.

Pozostałe dodatki do emerytur i rent wynoszą:

- dodatek pielęgnacyjny – 366,68 zł,
 - dodatek za tajne nauczanie – 366,68 zł,
 - dodatek kombatancki – 366,68 zł,
 - dodatek dla sieroty zupełnej – 689,17 zł,
 - dodatek kompensacyjny – 55,00 zł,
 - dodatek pielęgnacyjny dla inwalidy wojennego uznanego za całkowicie niezdolnego do pracy oraz niezdolnego do samodzielnej egzystencji – 550,02 zł,
 - dodatek do renty inwalidy wojennego – 1403,90 zł,
 - świadczenie pieniężne dla osób deportowanych oraz byłych żołnierzy górników przyznane przed 1 października 2019 roku – od 18,39 zł do 348,40 zł,
 - ryczałt energetyczny – 336,16 zł,
 - świadczenie pieniężne dla osób deportowanych oraz byłych żołnierzy górników ustalone w maksymalnej wysokości – 366,68 zł.
- Jeżeli emeryt lub rencista ma zadłużenie objęte egzekucją, komornik może skierować zajęcie

Przy dokonywaniu potrąceń ZUS musi uwzględnić tzw. kwotę wolną od potrąceń i egzekucji. To część emerytury lub renty, która musi pozostać do dyspozycji świadczeniobiorcy. Jej wysokość zależy od rodzaju należności

do ZUS. Zakład dokonuje wówczas potrącenia ze świadczenia zgodnie z otrzymanym tytułem wykonawczym. Nie oznacza to jednak, że cała emerytura lub renta może zostać przeznaczona na spłatę długu – oznacza Krystyna Michałek, regionalny rzecznik ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Ile wynosi potrącenie z emerytury

To, jaka część świadczenia może zostać potrącona przez komornika, zależy od rodzaju egzekwowanej należności. W przypadku alimentów potrącenie może wynieść do 60 proc. świadczenia, a przy egzekwowaniu należności za pobyt

w domu pomocy społecznej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym – do 50 proc. Nie należy tego mylić z bieżącą odpłatnością za pobyt w domu pomocy społecznej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, którą ZUS może potrącać ze świadczenia do wysokości 65 proc.

W przypadku innych egzekwowanych należności, np. niespłaconego kredytu czy pożyczki, można potrącić maksymalnie 25 proc. świadczenia.

Wysokość potrącenia ustala się od kwoty emerytury lub renty brutto, czyli przed odliczeniem zaliczki

na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Jakiej kwoty komornik nie może zająć

Przy dokonywaniu potrąceń ZUS musi również uwzględnić tzw. kwotę wolną od potrąceń i egzekucji. To część emerytury lub renty, która musi pozostać do dyspozycji świadczeniobiorcy. Jej wysokość zależy od rodzaju należności.

Od 1 marca 2026 roku kwota wolna wynosi:

- 849,42 zł – przy potrącaniu należności alimentacyjnych, należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego, należności likwidatora funduszu alimentacyjnego

oraz należności z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej; należności alimentacyjne potrącone bezegzekucyjnie na wniosek wierzyciela na podstawie przedłożonego przez niego tytułu wykonawczego

- 1401,57 zł – przy potrącaniu innych należności niż alimentacyjne,
- 1121,28 zł – przy potrącaniu m.in. należności z tytułu nienależnie pobranych zasiłków stałych i okresowych, emerytur, rent i innych świadczeń z ubezpieczenia społecznego,
- 339,76 zł – przy potrącaniu należności z tytułu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym.

– Kwoty wolne od potrąceń są waloryzowane co roku od 1 marca, na takich samych zasadach jak emerytury i renty – mówi Krystyna Michałek.

Jak wygląda potrącenie w praktyce

Załóżmy, że emerytura wynosi 3000 zł brutto, a egzekucja dotyczy należności, przy której maksymalne potrącenie wynosi 25 proc. świadczenia. W takim przypadku 25 proc. z 3000 zł to 750 zł.

– Nie oznacza to jednak, że ZUS w każdym przypadku potrąci właśnie 750 zł. Przy ustalaniu faktycznej wysokości potrącenia musi również uwzględnić obowiązującą kwotę wolną od potrąceń i egzekucji. Jeśli potrącenie pełnych 750 zł spowodowałoby naruszenie tej kwoty, potrącenie zostanie odpowiednio zmniejszone – mówi Krystyna Michałek.

Wysokość potrącenia ustala się od kwoty świadczenia brutto, czyli przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Samo potrącenie jest natomiast dokonywane z kwoty świadczenia pozostałej po tych odliczeniach.

Ostateczna kwota, która trafi na konto emeryta lub rencisty, zależy więc od wysokości świadczenia, rodzaju egzekwowanej należności oraz obowiązującej kwoty wolnej od potrąceń. ©

WYJAŚNIAMY

Emerytury, renty oraz przeliczanie świadczeń. Ekspert ZUS odpowiada na pytania Czytelników

Wątpliwości Czytelników wyjaśnia Grażyna Mucha, starszy specjalista z Wydziału Koordynacji, Analityki i Wsparcia Usług Świadczeniowych Oddziału ZUS w Bydgoszczy. Oto odpowiedzi na najczęstsze pytania dotyczące świadczeń

Małgorzata Stempinska

Od dwóch lat pobieram wcześniejszą emeryturę, a we wrześniu ukończyłam 60 lat. Czy mogę złożyć wniosek o przeliczenie emerytury?

Tak, może Pani złożyć wniosek o przyznanie emerytury po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, korzystając z formularzy EMP i ERP-6. Na tej podstawie ZUS obliczy wysokość nowej emerytury i porówna ją z dotychczas pobieraną. Jeśli nowo obliczona emerytura okaże się niższa od wcześniejszej, ZUS nadal będzie wypłacał korzystniejsze świadczenie. Złożenie wniosku nie spowoduje więc obniżenia wypłacanej emerytury.

Moja 80-letnia mama od dwóch miesięcy przebywa w zakładzie opiekuńczo-leczniczym (ZOL). Pobiera emeryturę oraz dodatek pielęgnacyjny. Czy w związku z pobytem w ZOL straci prawo do dodatku?

Jeśli Pani mama przez cały ten czas przebywa w ZOL, dodatek pielęgnacyjny jej nie przysługuje. Może zachować do niego prawo za dany miesiąc tylko wtedy, gdy spędzi poza placówką więcej niż dwa tygodnie.

Należy jak najszybciej zgłosić pobyt mamy w ZOL do ZUS, aby wstrzymać wypłatę dodatku. W przeciwnym razie może być on nadal wypłacany, a później ZUS może zażądać zwrotu nienależnie pobranych kwot.

Mam 64 lata i pobieram rentę z tytułu niezdolności do pracy. Czy ZUS przyzna mi emeryturę automatycznie, czy będę musiał złożyć wniosek?

To zależy od rodzaju renty i tego, do jakiego wieku została Panu przyznana. Jeśli otrzymuje Pan rentę z tytułu niezdolności do pracy do ukończenia 65 lat, nie musi Pan składać wniosku: po ukończeniu tego wieku ZUS przyzna Panu emeryturę z urzędu. Nie będzie ona niższa od dotychczas wypłacanej renty. Jeśli natomiast pobiera Pan rentę z powodu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, musi Pan złożyć

FOT. NADESŁANE

– Renta rodzinna nie może być niższa niż minimalna kwota emerytury, która obecnie wynosi 1978,49 złotych brutto – mówi Grażyna Mucha z Oddziału ZUS w Bydgoszczy

wniosek o emeryturę, gdyż ZUS nie przyzna jej automatycznie. Jeżeli ma Pan rentę przyznaną na dawnych zasadach i zachował Pan prawo do niej do osiągnięcia podwyższonego wieku emerytalnego, ZUS przyzna emeryturę z urzędu dopiero po osiągnięciu tego wieku. Może Pan jednak złożyć wniosek o emeryturę wcześniej – po ukończeniu 65 lat. Przed podjęciem tej decyzji warto porozmawiać z doradcą emerytalnym i sprawdzić przewidywaną wysokość świadczenia. Emerytura przyznana na wniosek może być niższa od renty, ponieważ nie obowiązuje wtedy gwarancja zachowania jej dotychczasowej wysokości.

Od października mam przyznaną rentę rodzinną po zmarłym mężu dla siebie i dwojga dzieci. Czy minimalna kwota renty rodzinnej, czyli 1978,49 zł, przysługuje każdemu z nas, czy jest dzielona między wszystkich uprawnionych?

Wszystkim uprawnionym członkom rodziny przysługuje jedna łączna renta rodzinna, którą dzieli się między nich na równe części. Jej wysokość zależy od liczby uprawnionych i wynosi:

- dla jednej osoby – 85 proc. świadczenia, które przysługiwało albo przysługiwałoby zmarłemu;
- dla dwóch osób – 90 proc. tego świadczenia;
- dla trzech lub więcej osób – 95 proc. tego świadczenia.

Renta rodzinna nie może być niższa niż kwota minimalna, która obecnie wynosi 1978,49 zł brutto. Jest to kwota całej renty, a nie świadczenie dla każdej osoby oddzielnie. Jeśli uprawnione są trzy osoby – Pani i dwoje dzieci – minimalna renta rodzinna zostanie podzielona na trzy części, po około 659,50 zł brutto na osobę.

Pobieram rentę rodzinną i wychowałam czworo dzieci. Czy przysługuje mi z tego tytułu dodatek do renty?

Nie ma dodatku do renty rodzinnej z tytułu wychowania

czworga dzieci. Natomiast kobiety, które urodziły i wychowały lub tylko wychowały co najmniej czworo dzieci, mogą po ukończeniu 60. roku życia ubiegać się o rodzicielskie świadczenie uzupełniające, tzw. Mama 4+. Mogą je otrzymać po spełnieniu ustawowych warunków, w tym braku dochodu zapewniającego niezbędne środki do życia. Maksymalna wysokość tego świadczenia wynosi obecnie 1978,49 zł brutto miesięcznie, czyli tyle, ile najniższa emerytura. Pełną kwotę mogą otrzymać osoby, które nie pobierają emerytury ani renty. Jeśli natomiast pobierają świadczenie z ZUS, KRUS lub innego organu rentowego w wysokości niższej niż najniższa emerytura, rodzicielskie świadczenie uzupełniające może wyrównać tę różnicę.

Pobieram własną emeryturę i mam ustalone prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu, która jest niższa od mojej emerytury. Mąż zmarł 20 lat temu, gdy miałam 52 lata. Czy przysługuje mi renta wdowia?

Niestety, nie. Jednym z warunków otrzymania renty wdowiej jest nabycie prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż w dniu ukończenia 55 lat przez kobietę lub 60 lat przez mężczyznę. Ponieważ nabyła Pani to prawo w wieku 52 lat, nie spełnia Pani tego warunku.

Pobieram rentę socjalną i mam orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy. Co muszę zrobić, aby otrzymać dodatek dopełniający?

Powinien Pan złożyć wniosek o dodatek dopełniający na formularzu EDD-SOC. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie o stanie zdrowia na formularzu OL-9 oraz posiadaną dokumentację medyczną dotyczącą przebiegu leczenia. Jeśli lekarz orzecznik ZUS stwierdzi, że jest Pan również niezdolny do samodzielnej egzystencji, ZUS przyzna dodatek od miesiąca złożenia wniosku, jednak nie wcześniej niż od dnia spełnienia warunków do jego otrzymania.

Trzy miesiące temu zmarł mój mąż. Oboje od kilku lat pobieraliśmy emerytury. Rok przed jego śmiercią sąd

orzekł separację. Czy w tej sytuacji przysługuje mi renta wdowia?

Niestety, nie. Jednym z warunków otrzymania renty wdowiej, czyli łącznej wypłaty własnego świadczenia i części świadczenia po zmarłym małżonku, jest pozostawanie we wspólności małżeńskiej do dnia jego śmierci. Wspólność małżeńska oznacza rzeczywistą więź między małżonkami, przejawiającą się m.in. we wspólnym życiu, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz wzajemnej pomocy i trosce o rodzinę. Ponieważ przed śmiercią Pani męża sąd orzekł separację, warunek ten nie został spełniony, nie może więc Pani pobierać świadczeń w ramach renty wdowiej.

Słyszałam, że po przejściu na nową emeryturę nauczycielską środki w OFE i na subkoncie w ZUS nie będą dziedziczone po mojej śmierci. Czy to prawda?

Tak, to prawda. W przypadku nowej emerytury nauczycielskiej środki z subkonta (wraz z przekazanymi środkami z OFE) są przeniesione na konto ubezpieczonego i nie podlegają dziedziczeniu, co oznacza brak prawa do podziału środków lub wypłaty gwarantowanej.

W maju skończyłam 63 lata, ale nie przeszedłam jeszcze na emeryturę. Rozważam przejście na nią w lutym 2027 roku. Jakie tablice trwania życia ZUS przyjmie do obliczenia mojego świadczenia?

Przy obliczaniu emerytury ZUS porówna tablicę średniego dalszego trwania życia obowiązującą w dniu złożenia wniosku z tablicą obowiązującą w dniu ukończenia przez Panią 60 lat. Zastosuje tę, która będzie dla Pani korzystniejsza. Jeśli złoży Pani wniosek w lutym 2027 roku, ZUS porówna tablice obowiązujące od 1 kwietnia 2023 roku do 31 marca 2024 roku oraz od 1 kwietnia 2026 roku do 31 marca 2027 roku. W obu przypadkach uwzględni Pani wiek przyjmowany do obliczenia emerytury, wyrażony w ukończonych latach i miesiącach.

19 listopada zapraszamy na relację z dyżuru w sprawie wyjazdów do sanatorium z NFZ i ZUS.

© ©

POD PARAGRAFEM

HISTORIA

„Plan głodowy” – makabryczny pomysł Herberta Ernsta Backego

opr. Bożenna Piskala

Badacze analizujący dzieje ostatniej wojny są zadziwiająco zgodni: „Plan głodowy” zakładał zaakceptowane przez Adolfa Hitlera masowe ludobójstwo, śmierć dziesiątków milionów ludzi.

„Zbladłyby przy nim wcześniejszy Hołodomor na Ukrainie, uważany wówczas za szczyt ideologicznego bestialstwa” – napisał brytyjski historyk Alan Bullock.

Konfiskować wszystko!

Plan został opracowany wczesną wiosną 1941 roku pod nazwą „Polityczno-gospodarcze wytyczne dla organizacji na Wschodzie” i przewidywał, iż na zdobytach przez Wehrmacht terytoriach ZSRR konfiskowane będą wszystkie „nadwyżki” żywności, a uzyskane w ten sposób artykuły spożywcze zostaną przekazane walczącym na froncie wschodnim oddziałom lub cywilnej ludności III Rzeszy. Przypominało to zbrodnię skalkulowaną z premedytacją.

Marzenia o ukraińskim zbożu Niemcy snuli zresztą znacznie wcześniej. Zwiastuny pojawiły się już w tzw. Generalnym Planie Wschodnim – projekcie osiedleńczym i germanizacyjnym dla terytoriów Europy Środkowo-Wschodniej i Wschodniej, położonych na wschód od granicy III Rzeszy sprzed września 1939 roku.

Jak rodziła się idea

Kim był twórca tego zbrodniczego pomysłu? Herbert Friedrich Wilhelm Backe, urodzony w Batumi na Kaukazie, był synem niemieckiego kolonisty. Po zakończeniu Wielkiej Wojny wyjechał do Niemiec, gdzie rozpoczął studia na uniwersytecie w Getyndze. Następnie od 1923 r. pracował jako asystent w Wyższej Szkole Technicznej w Hanowerze. Wstąpił do NSDAP i SS, a od października 1933 r. do maja 1942 r. był sekretarzem stanu w Ministerstwie Wyżywienia i Gospodarki Rolnej. Wtedy awansował: został komisarzem zarządcą Ministerstwa Wyżywienia i Gospodarki Rolnej i znalazł się w sztabie RU-

Herbert Friedrich Wilhelm Backe (1896-1947) – człowiek, który na zimno opracował „Plan głodowy”. Uniknął procesu, popełniając samobójstwo w celi więzienia w Norymberdze

SHA, czyli dość wysoko w hierarchicznej drabinie III Rzeszy.

Można powiedzieć, że „Plan głodowy” narodził się z zimnej kalkulacji skutków wojny ze Związkiem Radzieckim. Dla Backe i niemieckich sztabowców szybko stało się jasne, że ogromne odległości do linii frontu oraz uboga infrastruktura transportowa ZSRR nie pozwolą na dostarczenie niemieckim żołnierzom odpowiedniej ilości zaopatrzenia z magazynów na terytorium Niemiec.

Najważniejsze są Niemcy

Dlatego główny wydział gospodarczy Wehrmachtu zaproponował, aby do przełomu 1941 i 1942 r. – jak pisze Laurence Rees w książce „Hitler i Stalin. Wojna stulecia” – „cała armia niemiecka (...) żywiła się na koszt Rosji”. Przyjęcie takiego

• Zbliża się rocznica urodzin **Anny Kłodzińskiej, ps. „Stanisław Załęski”** (ur. 25 listopada 1915 r., zm. 2 stycznia 2008 r.), dziennikarki „Życia Warszawy” i autorki popularnych i masowo wydanych w PRL-u kryminałów milicyjnych.

rej Backe mówił, iż „z perspektywy rolniczej i przemysłowej stanowi ona najwartościowszą część Związku Radzieckiego”. Niemcy uznawali Ukrainę (z częścią południowej Rosji) za „region nadwyżek” – produkujący więcej żywności niż potrzebuje jego ludność. Obszary miejskie na obszarze całego ZSRR, jak również Białoruś i zachodnie regiony Rosji, stanowiły z kolei tzw. region deficytu.

„Polityczno-gospodarcze wytyczne dla organizacji na Wschodzie” przewidywały, że po rozpoczęciu inwazji na ZSRR żołnierze Wehrmachtu oraz członkowie aparatu okupacyjnego przystąpią do masowej konfiskaty „nadwyżek” żywności, które w normalnych warunkach były przeznaczone na wykarmienie populacji miejskiej oraz mieszkańców północnych regionów ZSRR. Planowano, że do końca 1941 roku do samej tylko Rzeszy trafi 7 milionów ton radzieckiego zboża.

Zagłodzić Sowiety

Backe opowiadał się również za utrzymaniem systemu kołchozów na okupowanych obszarach ZSRR, gdyż w jego opinii stanowiły one narzędzie znacznie ułatwiające kontrolę nad podażą żywności. Co prawda niektórzy specjaliści od strategii politycznej chcieli zlikwidować kołchozy podczas inwazji, sądząc, iż przysporzy to Niemcom poparcia ludności ukraińskiej, zdaniem ekonomistów jednak Niemcy musiały utrzymać gospodarkę kołchozową, aby wyżywić armię i cywilów niemieckich. Jak pisze Snyder, Backe miał pewnego razu wprost stwierdzić, że „gdyby Sowietom nie załatwili tego wcześniej, Niemcy musieliby sami zaprowadzić kołchozy”.

Konfiskowane artykuły spożywcze miały posłużyć do wyżywienia żołnierzy na froncie, a także umożliwić III Rzeszy kontynuowanie wojny bez nadmiernych kosztów dla własnej ludności cywilnej. „Plan głodowy” miał również spełnić szereg celów politycznych związanych z niemieckimi planami kolonizacji Europy Wschodniej. Jednym z efektów jego realizacji miała być bowiem „likwidacja przemysłu, a zarazem znacznej części ludności w regio-

nach deficytu”. W ten sposób „Plan głodowy” cofnąłby Związek Radziecki do ery przedindustrialnej.

Elity były zadowolone

Autorzy planu z rozmysłem założyli zatem, że na skutek jego realizacji około 20-30 milionów obywateli ZSRR umrze z głodu. W „wytycznych” z 23 maja 1941 r. znalazły się słowa: „Wiele dziesiątek milionów ludzi na tym terytorium stanie się zbędnych i umrze lub będzie musiało wyemigrować na Syberię. Próby uratowania tamtejszej ludności od śmierci głodowej przez pozyskanie nadwyżek ze strefy czarnoziemów mogą być podejmowane jedynie kosztem zaopatrzenia dla Europy”.

Znamienne, że ludobójczy projekt Backe został świadomie i bez większych oporów zaakceptowany przez najwyższe kierownictwo III Rzeszy. Martin Bormann mówił, że „miliony ludzi muszą umrzeć z głodu”, a Hermann Göring przewidywał, że „śmierć będzie teraz siać swe największe żniwo od czasów wojny trzydziestoletniej”. Wyżłoshił się także, że „Ukraińcy będą musieli zjadać siodła kozackie”.

Spójrzcie na Leningrad

„Plan głodowy” miał także inne skutki. Wielu historyków jest zdania, że to właśnie „kwestia żywnościowa” była jednym z głównych powodów, dla których Hitler podjął decyzję o rezygnacji z bezpośredniego szturmu na Moskwę i Leningrad na rzecz długotrwałego oblężenia mającego na celu wygłodzenie ludności tych dwóch metropolii. W przypadku Moskwy niemieckie niepowodzenia na froncie uniemożliwiły realizację tego planu. Leningrad znajdował się jednak pod oblężeniem przez blisko 900 dni. Na skutek blokady zmarło wówczas – głównie na skutek głodu – blisko milion mieszkańców miasta.

10 września 1941 roku prof. Wilhelm Ziegelmeier, ekspert ds. rolnych w Naczelnym Dowództwie Wehrmachtu, zapisał w swoim dzienniku: „Także i w przyszłości nie będziemy się zajmować kwestią kapitulacji Leningradu. Musi on zostać zniszczony za pomocą jakiejś naukowo opracowanej metody”.

Niezbędnik czytelniczy

rekomendują
Bożydar Brakoniecki i Lucjan Strzyga

Wojna, miłość, partyzantka, kryminał
Rudolf Widera – przedwojenny szybownik, dezter z Luftwaffe – trafia do świętokrzyskich lasów, do polskiej partyzantki. Jego tropem podążają siostra, która chce go ocalić, i zakochany w niej przyjaciel. Ich losy spletają się w tragiczny węzeł, a decyzje wydają mroczne owoce już po wojnie.
Maciej Siembieda, „Posusz”, wyd. Znak, Kraków 2026, cena 59,99 zł

Czy te śmierci są ze sobą powiązane?
Komisarz Iwo Wilkowski zajmuje się sprawą śmierci starszego mężczyzny. Ofiara została wrzucona do kontenera na śmieci na tyłach pewnego hotelu w Zalesiu. Na zewnątrz wymalowano krótką wiadomość: „Otcłan”. Tej samej nocy, choć w zupełnie innych okolicznościach, ginie właścicielka hotelu.
Katarzyna Puzyńska, „Ognica”, wyd. Prószyński Media, Warszawa 2026, cena 54,99 zł

„Czy Pan rozumie pytanie: Gdzie jest trup?”
Mężczyzna w strugach deszczu mozolnie kopie grób w nadwiślańskim rezerwacie. Gdy wreszcie kończy, odkrywa ze zdumieniem, że ciało nieboszczyka, które wcześniej ukrył pod gałęziami, nieoczekiwanie zniknęło. W tym samym mniej więcej czasie ginie znany miejscowy biznesmen Dawid Wróblewski. Policji nigdy nie udaje się go odnaleźć.
Robert Małecki, „Gąszcz”, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2026, cena 49,90 zł

Co stało się w Wałbrzychu w 1927 roku?
Herbert Anwaldt bada sprawę groźnej zarazy panoszącej się w okolicy. Młody psychiatra zasłynął już w mieście jako lekarz od samobójców, teraz los stawia go w roli detektywa. Osobliwe zlecenie od zrujnowanego przedsiębiorcy pogrzebowego Heinricha Rexnera poprzedza wizyta tajemniczej kobiety...
Marek Krajewski, „Złodzieje trupów”, wyd. Znak, Kraków 2026, cena 54,99 zł

Ona już nigdy tu nie wróci...
Jest wigilia 1996 roku. W zasypanej śniegiem Chłopskiej Woli Tadeusz Boryna odwiedza swoich sąsiadów, Rogońskich. W kuchni zastaje dwójce dzieci czekających na powrót matki. Anna wyszła kilka godzin wcześniej i obiecała, że niedługo wróci. Kiedy zaniepokojony Tadeusz zagląda do sypialni, znajduje zakrwawione ciało jej męża. Po Annie ślad ginie...
Marcel Moss, „Dom z lodu”, wyd. Filia, Poznań 2026, cena 49,99 zł

O jedno słowo powiedziane za dużo
W duszny, lipcowy weekend grupa przyjaciółek świętuje wieczór paniński jednej z nich. Alkohol leje się strumieniami, skrywane dotąd tajemnice wychodzą na jaw, a granica między zabawą a koszmarem zaciera się z każdą kolejną godziną i butelką. O świcie przyszła panna młoda znika bez śladu.
Agata Zamarska, „Wieczór paniński”, wyd. Filia, Poznań 2026, cena 52,99 zł

HISTORIA POLSKIEJ PRASY

„Pomnik Króla i Rządu z najpomysłniejszym dla Warszawy skutkiem”

opr. Stanisław Majerowski

W historycznie pierwszym numerze „Kurjera Warszawskiego” z 1821 roku, tłoczonego w drukarni przy ul. Sgo Jerzego Nr: 1782, znalazł się redakcyjny wstęp. Dobrze oddaje poglądy redaktorów i właściciela: Bruna Dionizego hr. Kicińskiego, późniejszego członka Towarzystwa Patriotycznego.

„Niemaj podobno miasta w Europie, które by w ostatniej połowie wieku więcej odmian od Warszawy doznało. Kolej już to stolica jednego z najswobodniejszych i najrozleglejszych ziem, już miasto prowincjonalne Królestwa, którego przed wiekami Xiążęta hołd w niej Monarchom Polskim składali, i znowu stolica Xięstwa mężstwem rodaków z powszechnej powodzi ojczyzny wyratowanego, najechana przez sąsiadów w roku 1809, ujrzała wkrótce narodowe wojska w tryumfie, i mieszkańców dawnej stolicy upojonych radością w kraju powiększonym.

Nowe burze które całą Europę wstrząsły, niepominęły Warszawy, lecz to ognisko ducha publicznego Polski, które dochowując dawnego do narodowych swobód przywiązania, wyniesione znowu zostało na dostojność stolicy Królestwu ręką wspaniałomyślnego Prawodawcy ziemi naszej, rośnie teraz w zamożność i wielkość pod tarczą

Marywil: widok po przebudowie w okresie Królestwa Polskiego, a przed rozbiórką w 1825 r. – w związku z budową Teatru Wielkiego

błogiego pokoju i dzielną opieką Rządową. Założenie Uniwersytetu, ustanowienie walnego Jarmarku coraz liczniej kupców z zagranicy do Warszawy ściągający, wzniesienie tylu publicznych gmachów któreby niepowstydzili większych nawet stolic Europy, rozszerzenie ulic, wzorowe oświecenie miasta, przebudowanie pierwszych ogrodów, będą niezatartym pomnikiem pieczołowitości Króla i Rządu krajowego, uwieńczonej najpomysłniejszym dla Warszawy skutkiem.

Dobroczyńne zapewnienie wieczystego funduszu dla chcących murować wzrost Warszawy ustala, a ludność stolicy w przeciągu kilku lat o dwadzieścia przeszło tysięcy wzrosła, dalszy jej postęp rokuje.

Celem Kurjera jako pisma szczególnie Warszawie poświęconego, będzie udzielenie wszelkich szczegółów zmian i wypadków zasłanych w Warszawie. Poprzedniczo jednak starać się będzie ażeby był niejako przewodnikiem po stolicy. Z tego to powodu jeden a czasem i dwa Numery w tygodniu, jeżeli ciekawszych nie będzie wiadomości, poświęcone zostaną opisowi stanu Warszawy pod względem jej handlu, przemysłu i zabawy. Udzielaną będzie wiadomość mieszkaniową kupców, przedsiębiorców, słowem wszelkich osób publicznymi obowiązkami trudniących się.

Kurjer Niedzielnny i Czwartkowy najwięcej zajmować będzie nowości zagranicznych”.

OBYCZAJE

Intrygujący przypadek Andrija Potebni

Tadeusz Żarek

Ten oficer armii rosyjskiej pochodzenia ukraińskiego, antycarski spiskowiec, wziął nawet udział w powstaniu styczniowym po stronie polskiej.

Andrij Opanasowycz Potebnia odbył długą drogę z armii pod polskie sztandary. Urodził się 19 sierpnia 1838 roku we wsi Perekopiwka w powiecie romnieńskim guberni połtawskiej. W 1856 roku ukończył Konstantynowski Korpus Kadetów w Petersburgu. Służył w pułku szlisselburskim (od 1861 roku w stopniu porucznika). Potem dostał przeniesienie do Królestwa Polskiego.

Bardziej niż oficerem Imperium czuł się konspiratorem. W 1861 r. założył tajny Komitet Oficerów Rosyjskich w Polsce i z jego ramienia utrzymywał łączność z Ziemią

Bitwa o zamek w Pieszkowej Skale z 4 marca 1863 r. Litografia prawdopodobnie autorstwa austriackiego grafika F. Wernera

i Wolą w Petersburgu oraz z tzw. grupą Kołokoła w Londynie.

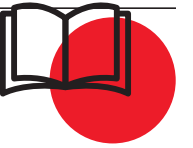
Najważniejszy dzień życia Potebni wypadł 15 czerwca 1862 roku. To wtedy w Ogrodzie Saskim dokonał nieudanego zamachu na namiestnika Królestwa Polskiego Aleksandra Lüdersa. Potebnia podszedł do niego, przystawił pistolet do karku i wystrzelił. Lüders został

jednak tylko ranny, a gdy wrócił do Sankt Petersburga, w nagrodę otrzymał tytuł hrabiowski i został członkiem Rady Stanu.

Ucieczkę Potebni współorganizowała Pelagia Zgliczyńska, żona Jarosława Dąbrowskiego – późniejszego generała i naczelnego dowódcy wojsk Komuny Paryskiej w 1871 roku. To u niej Potebnia ukrywał się aż do wybuchu powstania. Walczył pod rozkazami Langiewicza i Jeziorańskiego. Zginął pod Pieszkową Skalą 4 marca 1863 roku. Pamiętki po nim – pulars i zegarek – Langiewicz przekazał Aleksandrowi Hercenowi.

Ale znacznie bardziej znany niż Andrij był jego brat Aleksandr, filolog sławista, profesor uniwersytetu w Charkowie. To on odkrył tzw. drugi pełnogłos w języku rosyjskim, a jego koncepcje w zakresie składni przyczyniły się do rozwoju tego działu językoznawstwa w Rosji.

NIEZBĘDNIK CZYTELNICZY

Poleca
Agaton Koziński

O ambicjach, polityce i pozycji w świecie

To książka o ambicjach, polityce i walce o międzynarodową pozycję. Autor przygląda się mechanizmom budowania potęgi państw oraz roli gospodarki, technologii i wpływów politycznych. To opowieść o zmieniającym się układzie sił, rywalizacji mocarstw i przyszłości świata, w którym dotychczasowy porządek coraz częściej staje pod znakiem zapytania.

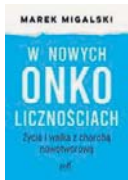
Adam Burakowski „Trzecia potęga świata? Czy Indie staną się światowym supermocarstwem”, wyd. Prószyński, Warszawa 2026, cena 69,90 zł

Życie jako eksperyment społeczny
Najnowsza powieść polskiej noblistki. Opowieść o życiu we Wrocławiu tuż po zakończeniu wojny, które okazuje się jednym wielkim eksperymentem społecznym.
Olga Tokarczuk „Świata jest za dużo”, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2026, cena 89,90 zł

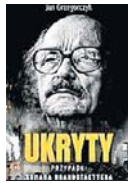
Zrozumieć emocje osoby w żałobie
Śmierć najbliższej osoby to zawsze tragedia, a żałoba to podróż długa i bardzo trudna. Ta książka jak zrozumieć kogoś, kto znalazł się w smudze cienia po odejściu bliskiego.
Agnieszka Taborska „Bez skóry. Jak rozmawiać z ludźmi w żałobie”, wyd. Znak, Kraków 2026, cena 64,99 zł

Migalski walczy z rakiem i dzieli się doświadczeniami
Znany politolog w bardzo osobistym dzienniku opowiada, w jaki sposób dowiedział się o swoim raku - i jak przeszedł przez tępię.
Marek Migalski „W nowych onkologicznościach. Moje życie z chorobą nowotworową”, wyd. Post Factum, Katowice 2026, cena 49,90 zł

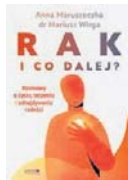
Shinrin-yoku. Sztuka równowagi z naturą
Wiadomo, że kultura japońska różni się od naszej. Czym? Choćby kąpielami leśnymi. Prof. Li pisze, dlaczego są one tak ważne dla Japończyków.
Qing Li „Japońska sztuka kąpiei leśnych: shinrin-yoku”, wyd. Insignis, Kraków 2026, cena 54,99 zł

Życie nieoczywiste
Roman Brandstaetter był pisarzem o nieoczywistych poglądach. Często pisał o kwestiach wiary, ale bulwersował nimi różne wyznania. Sam zachował wewnętrzną spójność. Jak?
Jan Grzegorzczak „Ukryty. Przypadki Romana Brandstaettera”, wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2026, cena 99,99 zł

Wzory. Święte patronki drugiej połowy życia
Są różne święte. W tej książce profesor anglistyki przedstawia kobiety, które mogą stanowić inspirację dla kobiet w drugiej połowie życia.
Maria Morera Johnson „Zuchwała księga świętych 2.0. Przewodniczki na drugą połowę życia”, wyd. W Drodze, Poznań 2026, cena 49,90 zł

Psycholog radzi, w jaki sposób zmagać się z rakiem
Jak poradzić sobie z rakiem? Nie jest to pytanie tylko do onkologa, ale też do psychologa. Ta książka pokazuje, jak radzić sobie z rakiem.
Anna Maruszczyńska, Mariusz Wirga „Rak. I co dalej? Rozmowy o życiu, leczeniu i odnajdywaniu radości”, wyd. Mando, Kraków 2026, cena 49,90 zł

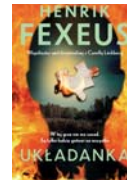
Człowiek kontra maszyna. Coraz bliższa rzeczywistość
Świat przyszłości, w którym rządy sprawuje Sieć Mózgów. A dla ludzi coraz mniej miejsca.
Tomasz Kołodziejczak „Dominium Solarne. Tom 2 (Głowobójcy, Ich muzyka)”, wyd. Fabryka Słów, Warszawa 2026, cena 69,90 zł

Życie Niemców w Wałbrzychu po wojnie
Wbrew obiegowej prawdzie na Ziemiach Obiecanych po wojnie zostało wielu Niemców. Ta książka pokazuje, jak wyglądało wtedy ich życie.
Marta Hożewska „Niedotlenienie. Opowieść o naszych niemieckich babkach”, wyd. Znak, Kraków 2026, cena 59,99 zł

Jak kupują Polki? Opowieść feministki
Życie Polek pokazane od strony ich wyborów zakupowych. Autorka z feministycznej perspektywy ocenia decyzje konsumenckie kobiet mieszkających w Polsce.
Paulina Zagórska „Kup teraz. Polki w krainie konsumpcjonizmu”, wyd. W.A.B., Warszawa 2026, cena 54,99 zł

Przeszłość, tajemnice i sceny z życia rodzinnego
David i Florence są parą. Każde z nich jest naznaczone traumami z dzieciństwa. Dodatkowo ich rodziny padają ofiarami gróźb. W jaki sposób wyjaśnić ich przyczyny?
Układanka „Henrik Fexeus”, wyd. Czarna Owca, Warszawa 2026, cena 54,99 zł

O jedną randkę za daleko
Iron Man ma fatalną passę - ale za na randkę idzie z nim znana z X-menów Emma Frost. Tylko czy z tego może wyjść coś dobrego?
Gerry Duggan, Juan Frigeri „Niezwyciężony Iron Man”, wyd. Egmont, Warszawa 2026, cena 99,99 zł

Przesyt, nadmiar, przebudzowanie
Jak być spokojnym, gdy wszystkie komórki w mózgu są nerwowe? Ta książka mówi, jak sobie radzić, gdy wokół jest za dużo bodźców.
Joanna Wojsiat „Na zdrowy umysł. Jak dbać o mózg w świecie nadmiaru”, wyd. Newhomers, Warszawa 2026, cena 89,90 zł

Codziennosc ze stresem. Doświadczenia gwiazd
Jeff Bezon, Helen Mirren, Elon Musk - m.in. oni opowiadają, w jaki sposób radzą sobie ze stresem.
Mark Simmonds „Pokonać stres. Jak ludzie sukcesu radzą sobie z wyzwaniami. 25 strategii - 25 sławnych ludzi”, wyd. Studio Emka, Warszawa 2026, cena 49 zł

Stary, dobry, lekko nudny Kazuo Ishiguro
Pisarstwo w starym, lekko nudnym stylu połączone ze współczesności - sztuczną inteligencją. Właśnie za takie połączenie Kazuo Ishiguro otrzymał nagrodę Nobla.
Kazuo Ishiguro „Klara i słońce”, wyd. Albatros, Warszawa 2026, cena 49,90 zł

Każdy kot to zagadka. Także kryminalna
Zabawna książeczka z 75 zagadkami kryminalnymi. Ich wspólny mianownik? Koty.
Gareth Moore, Laura Jayne Ayres „Mrrrudle. 75 nowych kocich zagadek kryminalnych”, wyd. W.A.B., Warszawa 2026, cena 44,99 zł

SZCZECIN

SzPAK: znów możemy sobie wspólnie pośmieszkować

Opr. Redakcja

Festiwal Komedii SZPAK świętuje 20. edycję. Od 22 do 24 października Dom Kultury Słowianin w Szczecinie stanie się miejscem spotkania różnych pokoleń i odmian polskiego humoru.

SZPAK przez dwie dekady wypracował własne miejsce na kulturalnej mapie Szczecina. Festiwal od początku stawiał na różnorodność komedii scenicznej, pokazując, że kabaret nie musi oznaczać wyłącznie tradycyjnych skeczy, a stand-up i improwizacja mogą z powodzeniem funkcjonować obok bardziej teatralnych form humoru.

Jubileuszową edycję otworzy Wieczór Impro w czwartek, 22 października, o godz. 18. Na scenie pojawią się Grupa Pozostali oraz Karolina Pańczyk, Arek Pawłowski, Tomek Nowaczyk, Damian „Viking” Usewicz, Krzysztof Wilkosz i Adrianna Napiórkowska. Publiczność będzie podpowiadać tematy i wpływać na przebieg historii, które powstaną bez przygotowanego scenariusza.

Najbardziej zabawny festiwal w Szczecinie odbędzie się w Domu Kultury Słowianin. Wydarzenia startują już dzisiaj

Tego przedstawienia nie da się powtórzyć.

Tego samego dnia o godz. 20.30 rozpocznie się Konkurs Stand-Up. O zwycięstwo powalczą Olo Mokros, Bartek Chmiel, Mateusz Burkacki, Anita Przywoźna i Tomasz „Karp” Bartkowiak. Wydarzenie poprowadzi Arek Pawłowski, a na zakończenie wystąpi Krzysztof Jahns. Konkurs będzie okazją do poznania komików, którzy dopiero

budują swoją rozpoznawalność.

Piątek, 23 października, przyniesie dwie gale. O godz. 18 podczas Gali Stand-Up wystąpią Karolina Pańczyk, Arek Pawłowski, Tomasz Nowaczyk i Kuba Dąbrowski. Gospodarzem wieczoru będzie Damian „Viking” Usewicz.

O godz. 20.30 scenę przejmą kabarety Rewers, My Tylko Na Bankiet, Dekaf-

fka i Łowcy.B. Szczególnie ci ostatni od lat kojarzeni są z absurdem, nieoczywistymi postaciami i humorem wymykającym się prostym schematom. Galę Kabaretową poprowadzi Tomek Nowaczyk z Kabaretu Czesuaf.

Sobotni program rozpocznie się o godz. 11 propozycją dla dzieci. W ramach Szpaczka Teatr 4kąty zaprezentuje przedstawienie „Żywot żaby Żermy”, łączące teatralną wyobraźnię z humorem dla najmłodszych.

Finał jubileuszowego SZPAKA zaplanowano na sobotę, 24 października, o godz. 18. Podczas Wieczoru Kabaretowego wystąpią Klub Szyderców BIS oraz Grupa Rafała Kmity. To propozycja dla widzów ceniących literacki dowcip, aktorstwo i satyrę opartą na uważnej obserwacji rzeczywistości.

Wszystkie wydarzenia odbędą się w Domu Kultury Słowianin. Trzydniowy program pokazuje, jak bardzo przez ostatnie dwie dekady zmienił się polski humor sceniczny. SZPAK chce udowodnić, że dla wszystkich tych form wciąż jest miejsce na jednej festiwalowej scenie.

KOSZALIN

Nowy Pan Tadeusz, tylko że rapowy. Klasyka współczesnym językiem

Redakcja

To spektakl w formule koncertowo-musicalowej, akt wandalizmu na epopei narodowej, próba interpretacji tekstu wieszczą przez przymat polskiego warcholstwa i patologii.

Okazuje się, że regularna rytmika trzynastozgłoskowca to idealny materiał dla rapu. Ujawni to dobrze znany młodej publiczności... raper Koza. Fabuła tekstu zostaje przeniesiona w rzeczywisto-

Czwartek, Bałtycki Teatr Dramatyczny, godz. 18

stość z pogranicza „Blokersów” i „Chłopaków z Baraków”, gdzie naturalnymi środkami ekspresji stają się rap i slang.

SŁUPSK

Klub Czarnego Krążka z muzyką na żywo

Redakcja

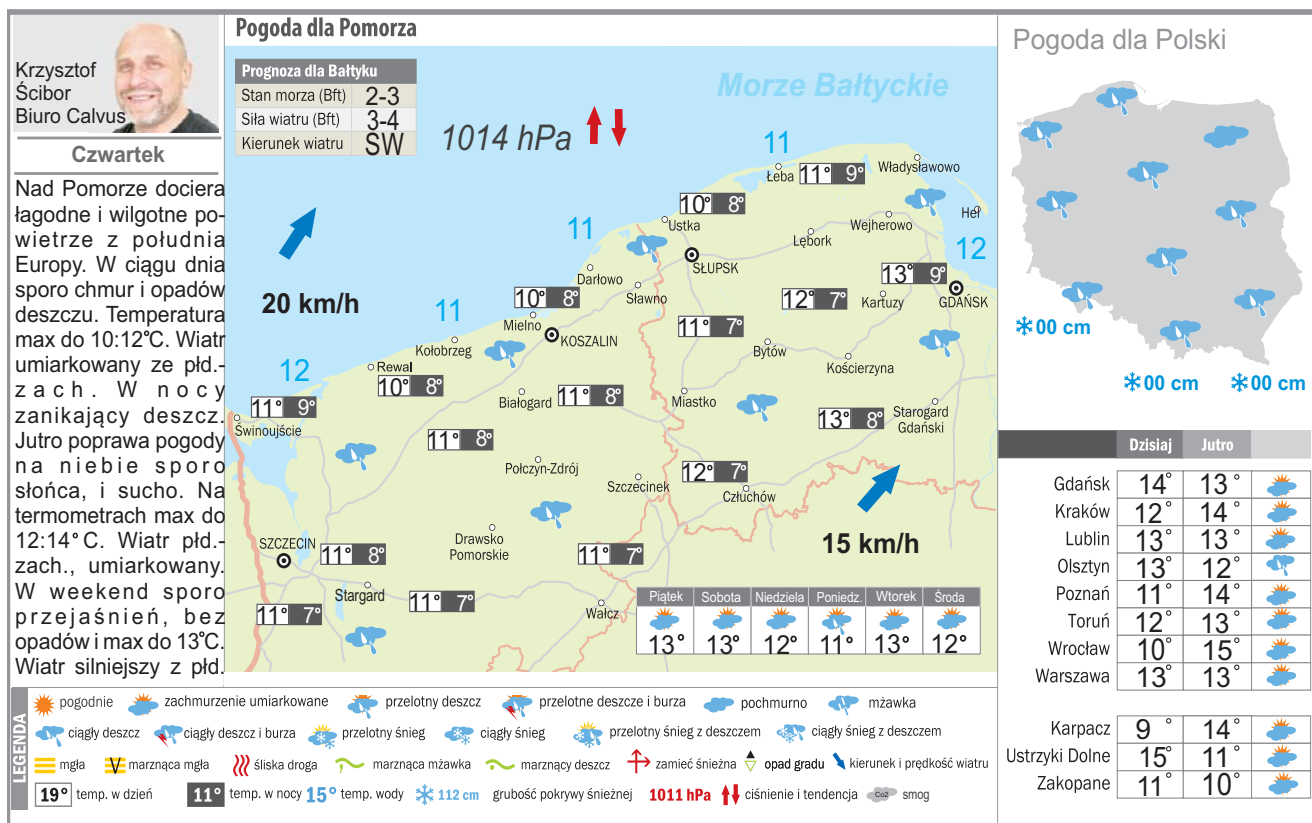
Jeśli chcecie posłuchać nastrojowej muzyki to koniecznie musicie przyjść!

Klubu Czarnego Krążka zaprasza na niezwykle koncert muzyki na żywo! Wystąpią Roksan Żytkowska i Tomasz Dudek. Muzyki w wy-

konaniu Roksan i Tomka mieliśmy już okazję posłuchać podczas naszego „Pożegnania Lata”. Występ spotkał się z bardzo ciepłym przyjęciem, dlatego też zaprosiliśmy muzyków do Klubu Czarnego Krążka. W programie znajdują się utwory country, rock i pop.

Czwartek, MAK, ul. Grodzka, godz. 18.

POGODA

DROBNE

Nieruchomości

LOKALE UŻYTKOWE - KUPIĘ

KUPIĘ Twój problem z udziałem w nieruchomości, spadku! Nie wiesz co robić, nie dogadujesz się z rodziną, współwłaścicielem? Sprzedaj mi swój udział! 602738759

DZIAŁKI, GRUNTY SPRZEDAM

SPRZEDAM działkę budowlaną w Kretominie o powierzchni 1765m² lub 1911m² cena 1m²/140zł, 601-672-949.

Handlowe

SPORT I REKREACJA

ROWERY używane dobre, 508-436-420

AUTOREKLAMA

ibo TWOJE DOMOWE BIURO OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia drobne

w Twojej gazecie zlecisz bez wychodzenia z domu przez Internetowe Biuro Ogłoszeń

ibo.polskapress.pl

PROGRAMOWO

G. 16:50

Szpital św. Anny

TVN

Kaja Piotrowska zajmuje się 23-letnim pacjentem z tachykardią i próbuje ustalić przyczynę. Podczas obchodu ze stażystami Natalia podważa zdanie Kai. Kardiolożka radzi się Zyty, jak postąpić z dziewczyną. Obie wzywa ordynator – Natalia musi ponieść konsekwencje swojego zachowania, ale Kaja czuje się odpowiedzialna za stażystów. Krzysztof tymczasem jest zły, że Daria zatrudniła Adama, a jego trzyma na dystans. Chciałby zamieszkać z nią i córeczką, a opiekunka to powinna być opiekunka. Na SOR trafia młoda kobieta w ciąży, z którą nie ma logicznego kontaktu. Mąż pacjentki jest przerażony – nigdy nie widział jej w tym stanie. Kobieta niespodziewanie dostaje drgawek. Lekarze podejrzewają zapalenie mózgu.

G. 16:55

Gliniarze Śląsk

Polsat

Na plebanii w Zabrze docho-
dzi do brutalnego włamania.
Gospośia księdza zostaje ciężko
pobita, a sprawcy znikają bez
śladu. Gutek i Kowalski szybko
odkrywają, że nic nie było przy-
padkiem, a napastnicy musieli
doskonale znać plebanię i trop
prowadzi do ludzi związanych
z parafią. Gdy w śledztwie
pojawia się lokalny gangster,
policjanci zaczynają podejrze-
wać, że za napadem kryje się
coś znacznie więcej niż zwykły
rabunek. Czy uda im się dotrzeć
do prawdy, zanim dojdzie do
kolejnej tragedii? Tymczasem
Kowalski nie przestaje szukać
zaginionego syna Gutka. Kiedy
wpada na nowy ślad, wszystko
wskazuje na to, że poszukiwa-
nia mogą wreszcie zbliżyć się do
przełomu.

G. 18:00

Pierwsza miłość

Polsat

W szpitalu po zawale budzi się... Ewa. Spanikowany Karol
ściąga do kliniki Krystiana. Problem w tym, że Krystian jest
w trakcie terapii odwykowej i dochodzi do siebie po dra-
matycznym rozstaniu z Łucją. Czy kolejne problemy znów
popchną go w stronę nałogu? Będący w delegacji Oskar
alarmuje Briana o stanie Ewy i niedostępności Karola. Tego
samego dnia ma się odbyć kluczowe spotkanie z poten-
cjalnym inwestorem dużego osiedla, którego urabiali od
miesięcy. Oskar nie zdąży dojechać, Artur ma wyłączony
telefon... Jedyny na posterunku, Brian, nie ma o kontrak-
cie zielonego pojęcia. Jak sobie poradzi? Łukasz radzi się
Bartka bo nie wie, co zrobić z prośbą Szymona. Wie tylko, że
wciąż kocha Martę. Szymon tymczasem wypisuje się z kli-
niki i zaskakuje Martę zorganizowanym z pomocą Laury
piknikiem. Szczęśliwe chwile razem kończą się tragicznie...

G. 20:15

NA WSPÓLNEJ

TVN

Kalski dopada córkę, kiedy ta wraca ze szkoły, ale Jagoda nie chce z nim rozmawiać.
Greg błaga o parę minut i... robi jej pranie mózgu! Wmawia jej, że matka miała romans
i chciała ich porzucić. To właśnie z tego wynikał jego gniew... Tymczasem Weronika
i Lew zastanawiają się jak pomóc Ewelinie w nowym starcie. Roztocka widzi zapłakaną
Jagodę, która nie chce powiedzieć co się stało... Leśniewski wpada w szal – dociera do
niego, że Stefek zarabiał udostępnianiem zdjęć Tymka! Na policji Iga uspokaja Stefanka
– to nie on jest przestępcą. Marta martwi się jednak, że fotki chłopca krążą w pedofil-
skim darknecie... Tymczasem Bradecka budzi się rano w ramionach Fabiana. Robi mu
wielką awanturę, że wyłączył jej telefon. Czy obrażona gwiazda pomoże Judycie z Bali-
szewskim?! Romana denerwują plany Doroty. Hoffer oczekuje, że Włodek stanie po jego
stronie. Jednak wycofany Zięba zdaje się na Zakrzewską. Konflikt ostatecznie rozstrzyga
Monika, która jest zachwycona wizualizacją projektu. Jedynie Roman zauważa, że Włodek
jest zgaszony i smutny – wciąż przeżywa stratę żony...

G. 20:05

Barwy szczęścia

TVP 2

Wyznanie Brody o tym, że jego
ojcem był Bogdan Rawicz,
wprawia Żabcię w osłupienie.
Podeksycytowany Kajetan nie
zamierza tracić czasu – planu-
je formalną zmianę nazwiska
i otwarcie marzy o należytym mu
części majątku. Gdy zjawia się
Natalia, dumny kucharz bez
wahania oznajmia zszokowa-
nej prawniczce, że są rodziną.
W tym samym czasie Dominika
namawia Luizę, by zamknęła
rozdziel z Aro i dała szansę
Kacprowi. Zachęcony obrotem
spraw Jabłoński postanawia
wreszcie postawić sprawę
jasno i wprost pyta ją o uczucia.
Adam kontynuuje korepetycje
z Emilem, ale naukę przerywa
Daniel. Widząc byłego narko-
mana u boku syna, traci pano-
wanie nad sobą i o mało nie
rzuca się z pięściami. Później
Sokalski przekonuje juniora do
aplikowania do liceum mun-
durowego, co budzi sprzeci-
wu matki chłopca.

KRZYŻÓWKA NR 164

- Poziomo:**
- 1) przepływa przez Florencję,
 - 6) naczynie z uszkiem,
 - 11) gorący i suchy wiatr wiejący znad Afryki,
 - 12) takt w zachowaniu, delikatność,
 - 13) popularne klocki z Danii,
 - 14) płyn do płukania tkanin,
 - 15) słodkie dodatki do keksu,
 - 17) osad na dnie stawu, nanos,
 - 18) duże naczynie browarniane,
 - 19) imię Thompson, aktorki z filmu „Okruchy dnia”,
 - 20) nalewka na ziołach, piołunówka,
 - 23) sprężysta siatka do skoków,
 - 25) produkowane w tartaku,
 - 26) śledzi przebieg ważnych wydarzeń,
 - 27) gwóźdź do podkowy,
 - 28) samiec konia domowego,
 - 31) ukochany bogini Afrodyty,
 - 34) mebel dla brydżystów,
 - 36) miejsce pracy mitycznego Hefajstosa,
 - 37) łączy udo z tułowiem,
 - 38) mineralna lub ognista,
 - 39) słynna rzeźba Myrona,
 - 40) ... McGregor, aktor z filmu „Autor widmo”.

- Pionowo:**
- 2) większa od strumienia,
 - 3) postać w sztuce teatralnej,
 - 4) wynalazek Johanna Guttenberga,
 - 5) Dana ..., filmowa rola Gillian Anderson,
 - 6) współpracujące grono osób, załoga,
 - 7) ... XVI, niemiecki duchowny,

12345678910

111213141516171819202122232425262728293031323334353637383940

AUTOPROMOCJA0210990363

Tvoja gazeta
w prenumeracie
z Tele
Magazynem

94 340 11 14

- papież od 2005 do 2022 r.,
- 8) cena papierów wartościowych,
- 9) okres życia, w którym mężczyzna osiąga pełnię sił fizycznych i umysłowych,
- 10) dawny stopień wojskowy,
- 16) górniczy materiał wybuchowy,
- 21) beszamel lub winogret,
- 22) boczna część poroża jelenia,
- 23) górna część dresu,
- 24) argentyński taniec towarzyski,
- 29) przyrząd do wykreślania kątów,
- 30) narzędzie potrzebne na przodku,
- 32) w ręku rzeźbiarza lub stolarza,
- 33) „Wojownicze żółwie ...”, film przygodowy,
- 34) drapieżny kuzyn łasicy,
- 35) ... morza, czyli homary, kraby ostrygi.

ROZWIĄZANIE NR 163

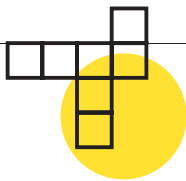
P	T	Y	S	S	T	P	O	K	O	S	G	B
R	L	A	T	A	R	K	A	O	M	A	R	I
T	A	B	U	E	I	R	A	M	B	O	Ó	N
F	Z	A	P	R	A	W	A	A	G	D	K	
P	I	L	A	T	D	M	E	N	U	O	K	N
K	R	E	M	A	K	E	D	D	R	W		
T	A	S	M	A	A	T	O	W	R	A	K	I
Y	W	P	E	K	C	H	R	U	S	T	U	K
B	E	I	S	A							K	W
E	T										A	E
T	W	A	R	Ó							S	T
I	A										U	K
T	E	R	R	O	R						S	L
K	O										Z	R
G	O	N	G	K	U	R	N	I	A	W	A	D

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

pszczeni produkt	uderzenie, raz brak ruchu	przezroczysta tkanina	porażenie słoneczne	mazgaj	dawny lotnik	broń na muchy	chorobliwy podpalacz	narząd z tęcza
część dzielnicy				choruje na niedokrwiłość				przodek
				etykieta				
sedno sprawy				plynie w żyłach		biarka warcowa		
siatka wędkarza				dzieło kartografa		komedia Barei	obowiązkowy na budowie	polski serial biograficzny
choroba górników	miękki taboret	bilet loteryjny	Yakuza lub Kamorra			duże miasto w Japonii		
rzeka na Alasce				część dramatu		główny bóg Teb		
				podział ról w filmie				
elewacja budynku				wiązka leśnego chrustu		wymarły przodek krowy	plonie w gromnicy	

Litery z pól oznaczonych kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

ROZWIĄZANIE: SIELANKA.

HOROSKOP

Wodnik (20.01 - 18.02)
Odważny krok otworzy nowe szanse. Horoskop dzienny radzi słuchać intuicji i zachować spokój.

Ryby (19.02 - 20.03)
Cierpliwość przyniesie efekty. Horoskop na dziś to wyraźna wskazówka, by unikać pośpiechu.

Baran (21.03 - 19.04)
Rozmowa rozwieje wątpliwości. Horoskop dzienny na czwartek wróży, że warto uważnie słuchać innych.

Byk (20.04 - 20.05)
Bliscy będą potrzebować Twojego wsparcia. Horoskop dzienny radzi znaleźć chwilę na odpoczynek.

Bliznięta (21.05 - 21.06)
Twoja energia przyciągnie uwagę otoczenia. Horoskop na dziś sugeruje wykorzystać ją do realizacji planów.

Rak (22.06 - 22.07)
Szybko uporzadasz się z obowiązkami. Horoskop dzienny na czwartek radzi unikać rozpraszczy.

Lew (23.07 - 22.08)
Harmonia w relacjach ułatwi działanie. Horoskop dzienny wróży, że szczerość przyniesie dobre rezultaty.

Panna (23.08 - 22.09)
Determinacja pomoże pokonać przeszkody. Horoskop na dziś wróży wyjątkowo udany dzień.

Waga (23.09 - 22.10)
Ciekawość świata zaprowadzi Cię daleko. Horoskop dzienny na czwartek radzi otworzyć się na zmiany.

Skorpion (23.10 - 21.11)
Systematyczność przyniesie wymierne korzyści. Horoskop na dziś wróży, że małe kroki dadzą duży efekt.

Strzelec (22.11 - 21.12)
Kreatywne pomysły spotkają się z zainteresowaniem. Horoskop na dziś mówi, że warto je rozwijać.

Koziorożec (22.12 - 19.01)
Wrażliwość pomoże dostrzec to, co umyka innym. Horoskop dzienny na czwartek radzi zadbać o spokój.

PIŁKA NOŻNA

Wielki test Jagiellonii. Lech o odzyskanie honoru

Bartosz Głęb

W 3. kolejce fazy ligowej piłkarskiej Ligi Europy znów trudniejsze zadanie będzie mieć Lech Poznań, który podejmie angielski AFC Sunderland. Jagiellonia Białystok natomiast zmierzy się u siebie z belgijską ekipą RSC Anderlecht, czyli zespołem zdecydowanie pozostającym w zasięgu Dumy Podlasia.

Mistrz Polski w dwóch pierwszych meczach Ligi Europy poniósł kompromitujące porażki po 0:4 kolejno na wyjeździe z angielskim Crystal Palace oraz u siebie z niemieckim Bayerem Leverkusensem. I z koszmarnym bilansem bramkowym 0:8 plasuje się na ostatnim miejscu w tabeli fazy ligowej.

Teraz zadanie nie będzie łatwiejsze, bo do stolicy Wielkopolski przyjeżdża inny przedstawiciel Premier League. Popularne Czarne Koty fatalnie spisują się na własnym podwórku, a w europejskich rozgrywkach mimo dwóch zwycięstw, również nie zachwycają. Sytuacja jest na tyle zła, że w angielskich mediach coraz śmielej pisze się o niepewnej posadzie trenera Regisa LeBrisa. Ewentualna porażka w Poznaniu jeszcze bardziej osłabiłaby jego pozycję w klubie.

Jeśli natomiast chodzi o Kolejorza, ten w weekend zaimponował, rozbijając przy Bułgarskiej Koronie Kielce aż 6:1, za posadę zapłacił trener Jacek Zieliński. Natomiast dyspozycja z PKO Ekstraklasy nijak się ma do gry na arenie międzynarodowej. Skuteczna w lidze ofensywa zawodzi w Lidze Europy, a wadliwa defensywa jest wyjaśniana do bólu przez solidne europejskie ekipy. Jeśli zatem

Lech Poznań w miniony weekend zaimponował w PKO Ekstraklasie. Rozbił przy Bułgarskiej Koronie Kielce aż 6:1

trener Niels Frederiksen nie wprowadzi znaczących zmian, znów może dojść do kompromitacji.

Mecz Lech Poznań – AFC Sunderland będzie można oglądać w telewizji za darmo na ogólnodostępnym kanale TV 6. Płatna transmisja na kanałach Polsat Sport 1 oraz Polsat Sport Premium 1. Początek rywalizacji na Enea Stadion w Poznaniu o godzinie 18:45.

W pierwszej części fazy ligowej łatwiejsze zadanie ma Jagiellonia Białystok. Duma Podlasia przed tygodniem wygrała pierwsze spotkanie w historii na poziomie Ligi Europy, ale rywal nie był z najwyższej półki. Białostoczanie pokonali 3:1 u siebie ormiański FC Ararat-Armenia, który w tym sezonie debiutuje w rozgrywkach europejskich.

Teraz naprzeciw podopiecznych Adriana Siemienia stanie belgijski RSC Anderlecht, który jednak nie jest już tym zespołem, co przed laty.

W Jupiler Pro League zajmuje dopiero 5. Miejsce, a ostatnie mistrzostwo Belgii zdobył w sezonie 2016/2017, kiedy zawodnikiem tego klubu był... Łukasz Teodorczyk.

Teraz w ekipie spod Brukseli jest inny zawodnik, który ma na swoim koncie występy w PKO Ekstraklasie. To 22-letni czeski ofensywny pomocnik Lukas Ambros, który tego lata został wykupiony z Górnika Zabrze za 5 mln euro. Były już gracz wicemistrza Polski w barwach belgijskiego klubu ma na koncie 15 występów, strzelił 2 gole oraz zaliczył 2 asysty. Przeciwno Dumie Podlasia może wystąpić w podstawowym składzie.

Mecz Jagiellonia Białystok – Anderlecht Bruksela można oglądać w telewizji za darmo na ogólnodostępnym kanale Super Polsat. Płatna transmisja na kanałach Polsat Sport 1 oraz Polsat Sport Premium 1. Początek rywalizacji na Chorten Arenie w stolicy Podlasia o godzinie 21:00.

LEKKOATLETYKA

Natalia Bukowiecka rezygnuje ze startów w sezonie halowym

Zbigniew Czyż

Wicemistrzyni świata z 2023 roku w biegu na 400 metrów, Natalia Bukowiecka zapowiada zmiany w swoim harmonogramie startów w 2027 roku. Polka zamierza zrezygnować z występów w hali.

W 2026 roku Bukowiecka zdobyła pierwszy indywidualny medal halowych mistrzostw świata, sięgając po srebro w Toruniu, wywalczyła też brązowy medal w mistrzostwach Europy w Birmingham. Polka ma więc powody, by z satysfakcją spojrzeć na mijający rok, choć problemów zdrowotnych nie brakowało.

– Myślę, że ten sezon nie był taki zły. Udało mi się zdobyć pierwszy indywidualny medal w hali. Do tego doszedł medal mistrzostw Europy. Może nie był złoty, ale srebrny też cieszy. Trzy razy z rzędu stanęłam na podium tej imprezy i bardzo cieszę się, że ta stabilność. Chciałam biegać szybciej, ale miałam trochę problemów zdrowotnych. Biorąc to

wszystko pod uwagę, jestem zadowolona z sezonu. Oczekiwania przed jego rozpoczęciem były może nieco większe, ale jestem szczęśliwa, że udało mi się przywieźć te medale – mówi 28-letnia lekkoatletka.

Jak będzie wyglądał kolejny sezon Bukowieckiej? Plany się nie zmieniają i chcę dalej przywozić medale. W hali raczej nie będę biegać i zdecydowanie bardziej nastawiam się na lato. Mistrzostwa świata są (w Pekinie – przyp. red.) we wrześniu, więc jest dużo czasu na trening. Chciałabym przede wszystkim być zdrowa, spokojnie potrenować, zbliżyć się do swojego rekordu życiowego i walczyć o medal mistrzostw świata, bo wydaje mi się, że mnie na to stać – zapowiada Bukowiecka.

Zanim jednak rozpocznie się kolejny rozdział przygotowań, polska lekkoatletyka uroczystie podsumuje mijający rok. W piątek będzie jedną z gwiazd Gali ORLEN Żółte Kolce Śląskie 2026 na Superauto.pl Stadionie Śląskim.

Jak będzie wyglądał kolejny sezon? – Plany się nie zmieniają i chcę dalej przywozić medale – mówi Natalia Bukowiecka

TENIS

Iga Świątek zakończyła sezon. Teraz już czas na dłuższe wakacje

Zbigniew Czyż

Iga Świątek zakończyła występy w sezonie 2026. Polka wcześniej z powodu kontuzji wycofała się z turnieju WTA 500 w Ningbo i straciła szansę na awans do kończącej rok imprezy WTA Finals.

Raszynianki nie zobaczymy więc w kończącym sezon turnieju mistrzyń WTA Finals w Indian Wells nawet w roli rezerwowej. Świątek zdecydowała,

że potrzebuje czasu na regenerację i odpoczynek, by jak najlepiej przygotować się do nowych wyzwań i turniejów w 2027 roku. Iga zmaga się z urazem lewego uda, którego doznała podczas turnieju WTA 1000 w Wuhan, i który kosztował ją porażkę w półfinale z Mają Chwalińską.

To będzie najdłuższa przerwa między sezonami dla Świątek od wielu lat. W ostatnich sezonach za każdym razem grała jeszcze w listopadzie w turniejach mistrzyń z udziałem ośmiu najlepszych tenisistek danego sezonu.

„To był jeden z najbardziej wymagających sezonów w mojej karierze, wiele wyzwań, zmian, lekcji po drodze. Jestem szczególnie dumna z pracy, jaką wykonaliśmy w drugiej części roku i progresu, który z tym przyszedł. To daje mi wiele pewności siebie na przyszłość” – przekazała Iga Świątek w mediach społecznościowych. „Ostatnie kilka miesięcy lub nawet ostatnie kilka lat było bardzo wymagających i czuję, że potrzebuję odpocząć i w pełni zregenerować ciało. Dlatego to właśnie zrobię, tym razem

trochę dłużej. Zdecydowałam się w tym momencie zakończyć sezon, co oznacza, że nie zagram już w żadnym turnieju w tym roku” – dodała polska tenisistka.

Świątek zajmuje dziewiąte miejsce w światowym rankingu, jednak możliwe, że rok zakończy na niższej pozycji. W tym sezonie wygrała tylko jeden turniej – WTA 1000 w Toronto – i cztery razy awansowała do półfinałów. W tegorocznych imprezach wielkoszlemowych jej najlepszy wynik to ćwierćfinał w Australian Open.

Pod koniec marca Iga zmieniła trenera. Miejsce belgijskiego szkoleniowca Wima Fissette’a zajął Hiszpan Francisco Roig. Pod jego wodzą Polka wygrała 30 spotkań, a przegrała 10. W całym sezonie rozegrała 58 meczów, z czego 42 wygrała, a 16 zakończyła się jej porażkami.

Ostatnie miesiące były najgorsze w wykonaniu Świątek od czasu, gdy weszła na szczyt światowego tenisa, wygrywając swój pierwszy wielkoszlemowy turniej Roland Garros w 2020 roku.